

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ S.A.
W I POŁOWIE 2014 R.**

Warszawa, dnia 8 sierpnia 2014 r.

SPIS TREŚCI

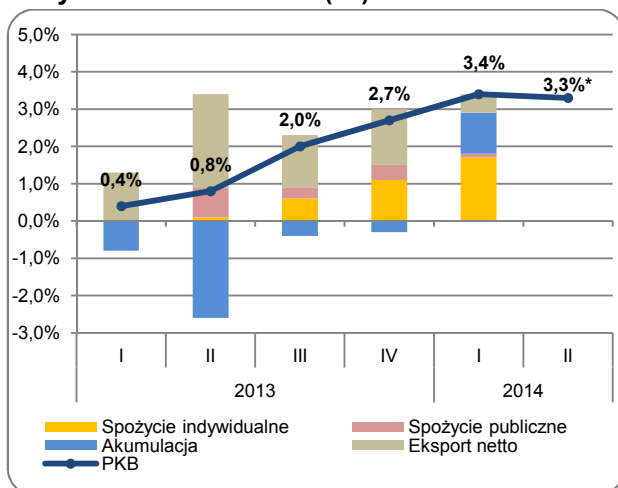
1. WARUNKI ZEWNĘTRZNE FUNKCJONOWANIA GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.	3
1.1. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA	3
1.2. WYNIKI SEKTORA BANKOWEGO	4
1.3. KONIUNKTURA GIEŁDOWA I INWESTYCYJNA	7
2. SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A. I METODY KONSOLIDACJI SPRAWOZDANIA.....	8
3. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W BGŻ S.A. W I POŁOWIE 2014 R.	8
4. WŁADZE JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	9
4.1. ZMIANY W SKŁADZIE RADY NADZORCZEJ	9
4.2. ZMIANY W SKŁADZIE ZARZĄDU.....	9
5. ZEWNĘTRZNE OCENY JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	9
5.1. RATINGS	9
5.2. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA	10
6. STRUKTURA AKCJONARIATU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	10
7. SYTUACJA FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.	11
7.1. ŚRÓDROCZNY SKRÓCONY SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	11
7.2. ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	16
7.3. ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	17
7.4. JAKOŚĆ PORTFELA KREDYTOWEGO	19
7.5. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	20
7.6. WSKAŹNIKI FINANSOWE	21
8. DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ W I PÓŁROCZU 2014 R.	22
8.1. KANAŁY DYSTRYBUCJI	22
8.2. BANKOWOŚĆ DETALICZNA	25
8.3. USŁUGI MAKLERSKIE ORAZ DYSTRYBUCJA JEDNOSTEK UCZESTNICTWA TFI	28
8.4. BANKOWOŚĆ INSTYTUCJONALNA	29
8.5. DZIAŁALNOŚĆ NA RYNKU DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	35
8.6. DZIAŁALNOŚĆ NA RYNKU PIENIĘŻNYM I WALUTOWYM	35
8.7. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI FINANSOWYMI	38
8.8. ORGANIZACJA I KADRY	39
8.9. INFORMATYKA	43
9. DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK ZALEŻNYCH I STOWARZYSZONYCH GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.	45
9.1. BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O.	45
9.2. BGŻ LEASING SP. Z O.O.	45
10. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	46
10.1. RYZYKO KREDYTOWE	46
10.2. RYZYKO FINANSOWE	49
10.3. RYZYKO OPERACYJNE	53
10.4. RYZYKO PRAWNE	53
11. PERSPEKTYWY ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.	54
12. ISTOTNE ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ	54

1. WARUNKI ZEWNĘTRZNE FUNKCJONOWANIA GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.

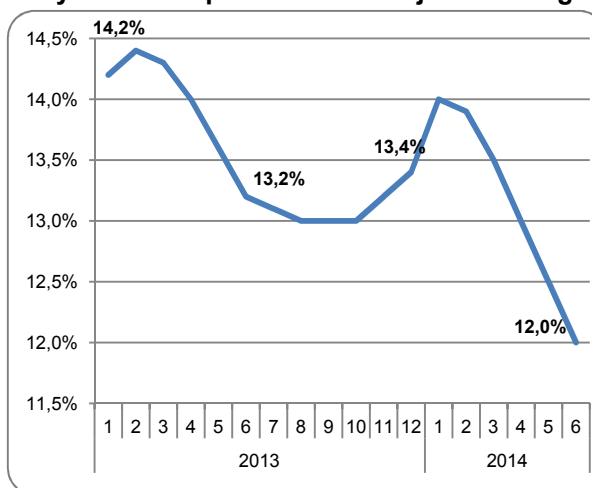
1.1. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA

W pierwszej połowie 2014 r. gospodarka Polski kontynuowała zapoczątkowane w 2013 r. ożywienie. W I kwartale wzrost PKB wyniósł 3,4% r/r, a wg szacunków Banku BGŻ w II kwartale wyniósł 3,3%. W porównaniu z 2013 r. wyraźnie zmieniła się jednak struktura wzrostu. Poprawie uległy przede wszystkim inwestycje, powracające do wzrostów po kilku kwartałach stagnacji. W efekcie wkład akumulacji do wzrostu w I kwartał był najwyższy od dwóch lat. Jednocześnie doszło do dalszej poprawy po stronie wydatków konsumpcyjnych. W I kwartale ich wkład do wzrostu okazał się najwyższy od połowy 2011 r., co wynikało z wyraźnej poprawy koniunktury na krajowym rynku pracy. W porównaniu z 2013 r. silnemu pogorszeniu uległ natomiast eksport netto. Na początku 2014 dynamika eksportu pozostała na dość wysokim poziomie jednak nadal wyraźnie rosła dynamika importu. W I kwartale było to efektem wzrostu zamówień importowych związanych m.in. z inwestycjami krajowymi (są one silnie importochłonne). W II kwartale eksport został dodatkowo dotknięty skutkami kryzysu na Ukrainie i sankcjami ze strony Rosji. Efekt ten został jednak w dużej mierze zniwelowany dzięki wzrostowi popytu ze strony innych gospodarek, w tym szczególnie ze strefy euro.

Wykres 1. Wzrost PKB (r/r)

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego

* Prognoza BGŻ S.A.

Źródło: GUS, szacunki własne

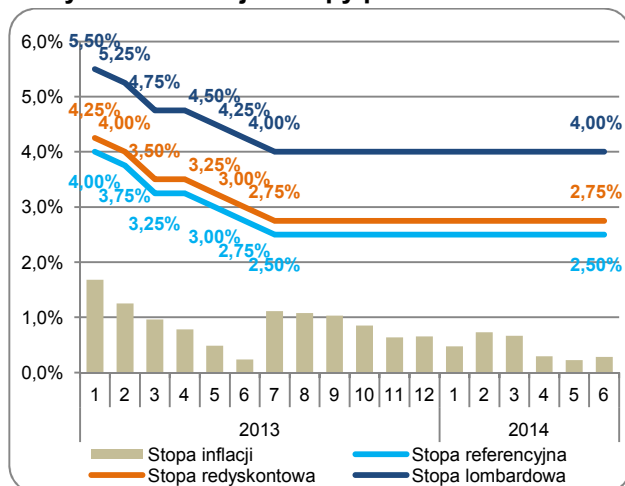
W pierwszej połowie 2014 r. doszło do dalszego przyrostu zatrudnienia w gospodarce narodowej. W I kwartale zatrudnionych było 8,54 mln osób tj. o 0,7% więcej niż rok wcześniej. Zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w I kwartale przyrosło o 0,2% r/r, a w całym półroczu o 0,5%. W I półroczu 2014 r. doszło jednocześnie do silnego spadku stopy bezrobocia. W ww. okresie wyniosła ona średnio 13,2%, tj. 0,8 p.p. mniej niż w analogicznym okresie 2013 r. Spadek stopy bezrobocia w części wynikał jednak z czynników pozakoniunkturalnych. Do najważniejszych z nich można zaliczyć wyjątkowo łagodną zimę (co pozwoliło na wcześniejsze rozpoczęcie niektórych prac sezonowych) oraz zmiany w prawie pracy. Poprawa koniunktury na rynku pracy przełożyła się jednak na wyraźny wzrost płac. W I kwartale 2014 r. dynamika wynagrodzeń w gospodarce narodowej wyniosła 4,2% r/r (najwyższy wzrost od I kwartału 2012 r.), a w ujęciu realnym 3,9% r/r (ostatni raz podobną dynamikę notowano w 2008 r.).

W I półroczu 2014 roku, na skutek spadku cen większości surowców rolnych, odnotowano nieznaczne pogorszenie sytuacji finansowej producentów rolnych. Warto jednak zauważyć, że ceny skupu nadal utrzymały się na historycznie wysokich poziomach, szczególnie w przypadku mleka. Odmienna sytuacja wystąpiła na rynku trzody chlewnej. Ze względu na pojawienie się przypadków ASF w Polsce, w krajach Unii Celnej oraz w części krajów azjatyckich wprowadzono zakaz importu polskiego mięsa, co przełożyło się na istotne obniżki krajowych cen żywności.

Mimo wyraźnego ożywienia w gospodarce krajowej w I półroczu 2014 r. doszło do wyraźnego obniżenia się presji inflacyjnej. W ww. okresie średnia inflacja konsumencka wyniosła zaledwie 0,5% r/r, wobec 0,9% w poprzednim półroczu. Niska presja cenowa wynikała z globalnych tendencji dezinflacyjnych, widocznych szczególnie na rynkach surowców rolnych. W II kwartale spadek presji cenowej pogłębiły dodatkowo sankcje Rosji, które wywołały nadpodaż niektórych towarów rolnych na krajowym rynku. Mimo silnego spadku presji inflacyjnej oraz zagrożenia deflacją RPP utrzymała stopy procentowe na niezmiennym poziomie, w tym stopę referencyjną na poziomie 2,50%. Stopa redyskonta weksli – od wysokości której uzależnione jest oprocentowanie kredytów preferencyjnych dla rolnictwa – została utrzymana na poziomie 2,75%.

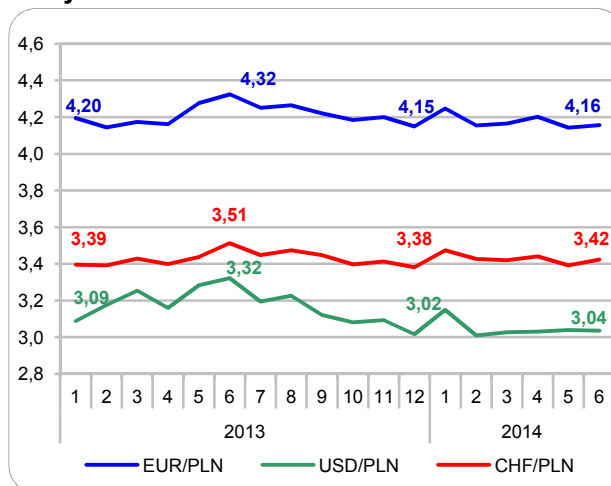
W I półroczu 2014 r. zmienność na rynku walutowym była niska. Kurs EUR/PLN oscylował w okolicach poziomu 4,17; USD/PLN 3,05; a CHF/PLN 3,42. Krajowa waluta okazała się bardzo odporna na turbulencje zarówno w otoczeniu międzynarodowym (w tym szczególnie kryzys na Ukrainie), jak i w kraju (reformacja OFE i obawy przed przedterminowymi wyborami parlamentarnymi). Na przełomie maja i czerwca złoty przejściowo umocnił się wobec głównych walut, co było związane z oczekiwaniami na zmiany w polityce pieniężnej Europejskiego Banku Centralnego w tym szczególnie na jej ilościowe łagodzenie. Aprecjacje przerwał jednak odpływ kapitałów z rynków wschodzących wywołany zaognieniem konfliktu na Ukrainie.

Wykres 3. Inflacja i stopy procentowe

Źródło: GUS i NBP

Wykres 4. Kurs PLN

1.2. WYNIKI SEKTORA BANKOWEGO

Według wstępnych danych Komisji Nadzoru Finansowego w pierwszej połowie 2014 r. wynik finansowy netto sektora bankowego w Polsce wzrósł o 6,3% r/r i osiągnął poziom 8,74 mld PLN (w porównaniu z 8,22 mld PLN w analogicznym okresie 2013 r.). O poprawie wyniku netto sektora w ujęciu rocznym przesądził wzrost wyniku z działalności bankowej (o 5,4% r/r). Poprawa wyniku netto sektora byłaby wyraźniejsza, gdyby nie silne (znaczące także wolumenowo) pogorszenie wyniku z tytułu pozostałej działalności operacyjnej (spadek o 37,9% r/r, związany z efektem wysokiej bazy, spowodowanym czynnikiem jednorazowym, który wystąpił w styczniu 2013 r.) oraz wyraźny wzrost ujemnego salda odpisów aktualizujących i pozostałych rezerw (o 7,7% r/r). Na roczną zmianę zysku sektora negatywny, ale relatywnie mniejszy wpływ miał także zauważalny wzrost kosztów ogółem (o 1,1% r/r). Ten ostatni dotyczył przy tym tylko amortyzacji oraz kosztów ogólnego zarządu (które zwiększyły się m.in. w związku z uiszczeniem przez banki nowej opłaty ostrożnościowej na fundusz stabilizacyjny w ramach BFG).

O wspomnianej poprawie wyniku banków z działalności bankowej w pierwszej połowie 2014 r. przesądził silny wzrost wyniku odsetkowego (o 14,7% r/r). Był on związany przede wszystkim z kontynuacją ożywienia na rynku kredytów konsumpcyjnych i mieszkaniowych, czemu towarzyszyło przyspieszenie tempa rozwoju akcji kredytowej w segmencie przedsiębiorstw oraz poprawą marż depozytowych w ujęciu rocznym. Na roczną zmianę wyniku banków pozytywny, ale dużo mniejszy wpływ miał także wzrost przychodów z dywidend (o 29,8% r/r). Negatywną kontrybucję do rocznej zmiany wyniku z działalności bankowej miał przede wszystkim głęboki (o 27,5% r/r), znaczący także

wolumenowo, spadek tzw. pozostałych pozycji wyniku, związany m.in. z obniżeniem się zysków wypracowanych przez banki na operacjach obligacjami skarbowymi.

Tabela 1. Wybrane elementy rachunku zysków i strat sektora bankowego

mln PLN	I-VI 2014	I-VI 2013	zmiana	
			mln PLN	%
Wynik z tytułu odsetek	18 695	16 304	2 391	14,7%
Wynik z tytułu prowizji	6 944	6 956	(12)	(0,2%)
Przychody z tytułu dywidend	898	692	206	29,8%
Pozostałe pozycje	2 816	3 884	(1 068)	(27,5%)
Wynik z działalności bankowej	29 352	27 835	1 517	5,4%
Wynik z pozostałej działalności operacyjnej	538	866	(328)	(37,9%)
Koszty pracownicze	(7 550)	(7 562)	12	(0,2%)
Koszty ogólnego zarządu	(6 200)	(6 071)	(129)	2,1%
Amortyzacja	(1 344)	(1 297)	(47)	3,6%
Koszty ogółem	(15 094)	(14 930)	(164)	1,1%
Saldo odpisów aktualizujących z tyt. utraty wartości aktywów oraz pozostałych rezerw	(3 986)	(3 702)	(284)	7,7%
Zysk brutto	10 799	10 088	711	7,0%
Podatek dochodowy i pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku	(2 058)	(1 864)	(194)	10,4%
Zysk netto	8 742	8 221	521	6,3%

Źródło: KNF

Fundusze własne krajowego sektora bankowego (uwzględniane przy wyliczaniu współczynnika wypłacalności) osiągnęły na koniec maja 2014 r. poziom 139,9 mld PLN, wzrastając o 1,0% wobec końca 2013 r. Natomiast ogólny wymóg kapitałowy – przy przyspieszającej akcji kredytowej w wybranych segmentach rynku – zwiększył się o 3,4% wobec końca 2013 r., do 73,2 mld PLN. W efekcie współczynnik wypłacalności sektora obniżył się na koniec maja 2014 r. o ok. 0,4 p.p. wobec końca 2013 r., do 15,3%.

W pierwszej połowie 2014 r. aktywność kredytowa sektora bankowego mierzona tempem wzrostu wolumenu kredytów dla klientów niebankowych wzrosła, ale pozostała umiarkowana. Na koniec czerwca 2014 r. kredyty ogółem zwiększyły się o 4,5% r/r, przy czym ich nominalny wzrost zauważalnie ograniczyło umocnienie złotego wobec walut rynków bazowych (EUR, CHF i USD). Umiarkowane pozostało także tempo wzrostu depozytów od klientów niefinansowych (wzrost o 7,5% r/r), podobnie jak na koniec 2013 r.

Zadłużenie z tytułu kredytów dla osób prywatnych zwiększyło się na koniec czerwca 2014 r. o 3,6% r/r. Zdecydowały o tym: utrzymujące się ożywienie na rynku kredytów mieszkaniowych oraz dalsza wyraźna poprawa sytuacji na rynku kredytów konsumpcyjnych. Kontynuację ożywienia w segmencie kredytów mieszkaniowych należy wiązać w szczególności z najniższymi w historii stopami procentowymi oraz liberalizacją części regulacji nadzorczych (m.in. wydłużeniem max. okresu przyjmowanego do obliczania zdolności kredytowej do 30 lat oraz wcześniejszą likwidacją sztywnego, ogólnego wskaźnika Debt-to-Income). Przyczyniło się to z jednej strony do wzrostu formalnej i faktycznej dostępności kredytów mieszkaniowych w złotych, z drugiej strony zaś pobudziło na nie popyt. Utrzymaniu się podwyższonego popytu na kredyty mieszkaniowe sprzyjały jednocześnie: stopniowa poprawa sytuacji na rynku pracy, lepsza koniunktura na rynku nieruchomości (ze sprzedażą mieszkań na rynku pierwotnym porównywalną do okresu boomu) oraz uruchomienie programu Mieszkanie dla Młodych.

Wzrost sprzedaży kredytów mieszkaniowych w ujęciu rocznym, który miał miejsce w pierwszej połowie 2014 r., odnotowano przy tym, mimo zaostrenia przez Banki wymogów w zakresie wkładu własnego (związanego z wejściem w życie znowelizowanej Rekomendacji S) oraz powolnego podwyższania przez nie marż kredytowych.

Struktura walutowa nowo udzielonych kredytów mieszkaniowych, według ZBP, w pierwszej połowie 2014 r. była zdominowana przez kredyty złote. Sprzedaż walutowych kredytów mieszkaniowych pozostała marginalna. Dynamika zadłużenia osób prywatnych z tego tytułu – wobec spłat rat kredytów wcześniej zaciągniętych i umocnienia złotego – pozostała zaś ujemna.

Jednocześnie nastąpiła dalsza wyraźna poprawa sytuacji na rynku kredytów konsumpcyjnych. Była ona możliwa wobec wcześniejszej liberalizacji przez KNF m.in. postanowień Rekomendacji T dotyczących procedur dotyczących udzielania niskokwotowych kredytów gotówkowych i ratalnych. Przesądziła o niej jednak utrzymująca się presja banków na sprzedaż kredytów gotówkowych, mająca odzwierciedlenie w wysokiej aktywności reklamowej i łagodzeniu polityki kredytowej w tym segmencie. To ostatnie było możliwe wobec dalszej poprawy jakości portfela kredytów konsumpcyjnych i przewidywanej poprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej gospodarstw domowych. Większej podaży kredytów konsumpcyjnych towarzyszył przy tym stopniowo rosnący popyt na nie.

Tabela 2. Wartość kredytów sektora bankowego

mld PLN, stan na koniec okresu	30.06.2014	31.12.2013	30.06.2013	zmiana r/r	
				mld PLN	%
Kredyty dla osób prywatnych	477,2	466,8	460,5	16,7	3,6%
- kredyty mieszkaniowe	342,4	334,2	332,2	10,2	3,1%
- złotowe	179,5	168,2	154,6	24,9	16,1%
- walutowe	162,9	166,0	177,5	(14,6)	(8,2%)
- kredyty konsumpcyjne	134,8	132,6	128,3	6,5	5,1%
Kredyty dla podmiotów instytucjonalnych	493,2	466,2	468,2	25,0	5,3%
- niebankowe instytucje finansowe	44,0	39,9	40,9	3,1	7,6%
- podmioty gospodarcze	371,3	348,0	349,2	22,1	6,3%
przedsiębiorstwa	276,7	259,0	263,4	13,3	5,0%
przedsiębiorcy indywidualni	61,6	57,4	56,0	5,6	10,0%
rolnicy indywidualni	27,6	26,2	24,9	2,7	10,8%
instytucje niekomercyjne	5,3	5,3	4,9	0,4	8,2%
- sektor budżetowego	78,0	78,4	78,2	(0,2)	(0,3%)
Kredyty dla klientów niebankowych	970,4	933,0	928,7	41,7	4,5%

Źródło: NBP, dane dla monetarnych instytucji finansowych z wył. Banku Centralnego i SKOK-ów, tylko rezydenci

W pierwszej połowie 2014 r. odnotowano także przyspieszenie tempa rozwoju akcji kredytowej w segmencie przedsiębiorstw. Przyczynił się do tego wzrost aktywności gospodarczej firm i ich skłonności do inwestowania. Znalazło to odzwierciedlenie w wyraźnym wzroście w pierwszym półroczu 2014 r. odpowiednio wolumenu kredytów o charakterze bieżącym i wolumenu kredytów na inwestycje. Akceleratorem tego wzrostu stało się rozszerzenie programu gwarancji de minimis dla MŚP o kredyty inwestycyjne.

Podstawowym źródłem wzrostu depozytów sektora bankowego pozostały oszczędności osób prywatnych. Tempo ich wzrostu w pierwszej połowie 2014 r. nieznacznie się zwiększyło (czemu sprzyjać mogły: poprawa sytuacji na rynku pracy oraz brak jednoznacznego trendu na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie), ale pozostało umiarkowane. O wzroście depozytów ludności przesądził silny przyrost wolumenu depozytów terminowych (obserwowany już od początku IV kwartału 2013 r.). Był on związany m.in. z pojawianiem się atrakcyjnych, promocyjnych ofert klasycznych lokat terminowych oraz rosnącą popularnością wysoko oprocentowanych lokat z funduszem inwestycyjnym. Wyraźnemu wzrostowi wolumenu depozytów terminowych towarzyszył umiarkowany przyrost depozytów bieżących, których roczna dynamika ulegała stopniowemu wyhamowaniu.

Mimo utrzymującej się wysokiej dynamiki sprzedaży detalicznej, w pierwszej połowie 2014 r. odnotowano za to spadek aktywności depozytowej przedsiębiorstw. Z jednej strony miał on charakter sezonowy. Jednak z drugiej mogły się do niego też przyczynić: wspomniane zwiększenie przez przedsiębiorstwa nakładów inwestycyjnych oraz spadek dynamiki eksportu, pogłębiony przez umocnienie złotego w ujęciu rocznym. Pierwsza połowa 2014 r. przyniosła też bardzo wyraźny wzrost depozytów sektora budżetowego (głównie instytucji rządowych szczebla centralnego), który jednak zapewne miał w dużym stopniu charakter czasowy.

Tabela 3. Wartość depozytów sektora bankowego

mld PLN, stan na koniec okresu	30.06.2014	31.12.2013	30.06.2013	zmiana r/r	
				mld PLN	%
Depozyty osób prywatnych	520,6	498,8	489,3	31,3	6,4%
- bieżące	251,5	242,9	239,4	12,1	5,1%
- terminowe	269,1	255,9	249,9	19,2	7,7%
Depozyty podmiotów instytucjonalnych	400,0	376,0	367,1	32,9	9,0%
- niebankowe instytucje finansowe	51,5	56,4	50,7	0,8	1,6%
- depozyty podmiotów gospodarczych	254,3	263,0	240,7	13,6	5,7%
przedsiębiorstwa	200,3	208,0	191,1	9,2	4,8%
przedsiębiorcy indywidualni	26,4	28,3	23,3	3,1	13,3%
rolnicy indywidualni	9,6	9,4	8,8	0,8	9,1%
instytucje niekomercyjne	18,2	17,4	17,5	0,7	4,0%
- depozyty sektora budżetowego	94,2	56,6	75,8	18,4	24,3%
Depozyty klientów niebankowych	920,6	874,8	856,4	64,2	7,5%

Źródło: NBP, dane dla monetarnych instytucji finansowych z wył. Banku Centralnego i SKOK-ów, tylko rezydenci.

1.3. KONIUNKTURA GIEŁDOWA I INWESTYCYJNA

Pierwsza połowa 2014 r. nie przyniosła znaczących zmian indeksów giełdowych. W tym okresie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) zanotowano różnice w tendencjach pomiędzy notowaniami akcji dużych spółek, a podmiotów średnich i mniejszych. Z jednej strony, indeks WIG20 reprezentujący największe spółki zanotował w pierwszej połowie 2014 r. wzrost wynoszący 0,33% (tak niski wskaźnik wynikał częściowo z faktu odjęcia wypłaconych dywidend, jednak nawet bez uwzględnienia ich wypłaty, WIG20 zakończyłby półrocze niskim jednocyfrowym wzrostem), z drugiej jednak strony małe i średnie spółki (reprezentowane odpowiednio przez indeksy WIG250 oraz WIG50) odnotowały spadki (WIG50 o 3,7%, a WIG250 o 9,9%).

Wpływ na obraz całego półrocza na warszawskim parkiecie miały między innymi następujące dwa czynniki: wzrost napięcia na Ukrainie, który przełożył się na wzrost oczekiwanej przez inwestorów premii za ryzyko przy inwestycji w naszym regionie oraz wciąż aktualne ryzyko znacznego ograniczenia popytu na akcje ze strony OFE.

Na rynku polskich obligacji skarbowych pierwsza połowa 2014 r. przyniosła powrót do trwającej przez cały 2012 r. i pierwszą połowę 2013 r. hossy. W rezultacie, rentowności obligacji dziesięcioletnich spadły z poziomu ok. 4,4% pod koniec 2013 r. do poziomu ok. 3,4% na koniec czerwca 2014 r.

Tabela 4. Wartość głównych indeksów na GPW

Indeks	30.06.2014	31.12.2013	31.12.2012	zmiana w IH 2014	zmiana w 2013
WIG	51 935	51 284	47 461	1,3%	8,1%
WIG20	2 409	2 401	2 583	0,3%	(7,0%)
WIG50	3 084	3 204	2 553	(3,7%)	25,5%
WIG250	1 243	1 380	1 000	(9,9%)	38,0%

Źródło: stooq.pl

W pierwszej połowie 2014 r. na rynku głównym GPW pojawiło się 13 nowych spółek, z czego 5 na skutek przeniesienia notowań z rynku NewConnect. Liczba spółek notowanych na GPW zwiększyła się z 450 na koniec grudnia 2013 r. do 458 na koniec czerwca 2014 r. Na rynku zorganizowanym NewConnect, w pierwszej połowie 2014 r. pojawiło się 11 nowych emitentów (w całym 2013 r. zadebiutowały na tym rynku 42 nowe spółki).

Tabela 5. Liczba spółek, kapitalizacja i obroty na GPW

	30.06.2014	31.12.2013	31.12.2012	zmiana w IH 2014	zmiana w 2013
Liczba spółek	458	450	438	1,8%	2,7%
Kapitalizacja spółek krajowych (mln PLN)	607 218	593 464	523 390	2,3%	13,4%
Wartość obrotów akcjami (mln PLN)	117 688	256 147	202 880	(54,1%)	26,3%
Wolumen obrotów kontraktami futures (tys. szt.)	5 144	11 807	10 592	(56,4%)	11,5%

Źródło: GPW

Na koniec pierwszego półrocza 2014 r. na rynku obligacji Catalyst notowanych było łącznie 481 serii obligacji, a wartość emisji przekroczyła 532 mld PLN.

2. SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A. I METODY KONSOLIDACJI SPRAWOZDANIA

Według stanu na 30.06.2014 r. w skład Grupy Kapitałowej Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. (dalej: „Grupa”) wchodził Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. jako podmiot dominujący (dalej: „Bank”) oraz:

- Bankowy Fundusz Nieruchomościowy Actus Sp. z o.o. – jednostka zależna,
- BGŻ Leasing Sp. z o.o. – jednostka stowarzyszona.

Tabela 6. Zakres konsolidacji

Nazwa jednostki	Rodzaj prowadzonej działalności	Udział BGŻ S.A. w kapitale podstawowym spółki	Metoda konsolidacji / wyceny
Bankowy Fundusz Nieruchomościowy ACTUS Sp. z o.o.	Nabywanie i zbywanie nieruchomości	100,0%	konsolidacja pełna
BGŻ Leasing Sp. z o.o.	Usługi leasingowe	49,0%	wycena metodą praw własności

3. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W BGŻ S.A. W I POŁOWIE 2014 r.

30.05.2014 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło uchwały w sprawie połączenia z Rabobank Polska S.A, podwyższenia kapitału zakładowego Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. oraz zmian statutu Banku Gospodarki Żywnościowej S.A.

18.06.2014 Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, dokonał wpisu połączenia Banku BGŻ z Rabobank Polska S.A. Połączenie nastąpiło w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych poprzez przeniesienie całego majątku (wszystkich aktywów i pasywów) Rabobank Polska jako spółki przejmowanej na rzecz Bank BGŻ jako spółki przejmującej, w zamian za 5 002 000 akcji nowej emisji serii H Banku BGŻ, które zostaną wydane dotychczasowemu akcjonariuszowi Rabobank Polska.

4. WŁADZE JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

4.1. ZMIANY W SKŁADZIE RADY NADZORCZEJ

Skład Rady Nadzorczej w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2014 r. przedstawiał się następująco:

- Jan Alexander Pruijs – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Dariusz Filar – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Tanja Cuppen – Członek Rady Nadzorczej,
- Evert Derks Drok – Członek Rady Nadzorczej,
- Jarosław Iwanicki – Członek Rady Nadzorczej,
- Mariusz Warych – Członek Rady Nadzorczej.

4.2. ZMIANY W SKŁADZIE ZARZĄDU

Skład Zarządu w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2014 r. przedstawiał się następująco:

- Józef Wancer – Prezes Zarządu,
- Gerardus Cornelis Embrechts – Pierwszy Wiceprezes Zarządu,
- Monika Nachyła – Wiceprezes Zarządu
- Magdalena Legęć – Wiceprezes Zarządu,
- Johannes Gerardus Beuming – Wiceprezes Zarządu (złożenie rezygnacji z pełnienia funkcji członka Zarządu Banku z dniem 30 czerwca 2014 r.),
- Dariusz Odzioba – Wiceprezes Zarządu,
- Witold Okarma – Wiceprezes Zarządu,
- Wojciech Sass – Wiceprezes Zarządu,
- Andrzej Sieradz – Wiceprezes Zarządu.

5. ZEWNĘTRZNE OCENY JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

5.1. RATINGI

Bank posiada rating agencji Moody's Investors Service. 19 grudnia 2013 r. agencja ratingowa Moody's Investors Service ("Moody's", "Agencja") obniżyła rating dla długoterminowych oraz krótkoterminowych depozytów Banku odpowiednio do Baa3 z Baa2 oraz do Prime-3 z Prime-2. Perspektywa utrzymania ratingów pozostaje stabilna.

Jednocześnie rating siły finansowej Banku ("BFSR") na poziomie D nie uległ zmianie i pozostaje z perspektywą stabilną.

W uzasadnieniu oceny agencja Moody's stwierdza, że obniżenie długoterminowej i krótkoterminowej oceny ratingowej depozytów Banku jest następstwem ogłoszonego 5 grudnia 2013 r. porozumienia między Grupą Rabobank i BNP Paribas w sprawie sprzedaży akcji BGŻ.

5.2. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

W I połowie 2014 r. Bank uzyskał następujące nagrody i wyróżnienia:

Styczeń 2014	Statuetka „Wektora 2013” dla Prezesa Józefa Wancera za wybitne, wieloletnie osiągnięcia w dziedzinie bankowości w okresie polskiej transformacji ustrojowej. Nagrodę, od 2002 roku, przyznaje Organizacja Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej. Otrzymują ją wybitni Polacy, których działalność przynosi szczególne korzyści polskiej gospodarce.
Luty 2014	Krajowa Izba Gospodarcza i Polsko-Amerykańska Fundacja Doradztwa dla Małych Przedsiębiorstw przyznała Bankowi BGŻ tytuł Laureata Konkursu wraz ze Złotą Statuetką oraz Godło Promocyjne Bank Przyjazny dla Przedsiębiorców z 7 Złotymi Gwiazdami. Tytuł Laureata Bank BGŻ otrzymał za zaangażowanie we wspieraniu rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, za zbudowanie zespołu posiadającego szeroką wiedzę ekspercką, a także za skonstruowanie oferty produktów, która sprzyja szybkiemu rozwojowi przedsiębiorstw.
Luty 2014	„Gazeta Bankowa” we współpracy z ESG Agencją Ratingu Społecznego przygotowała ranking oceniający, które banki w Polsce w sposób najbardziej odpowiedzialny społecznie prowadzą swoją działalność. Bank BGŻ zajął pierwsze miejsce w rankingu całościowym oraz społecznym.

6. STRUKTURA AKCJONARIATU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2014 r. miały miejsca zmiany w akcjonariacie Banku w związku z połączeniem Banku BGŻ z Rabobank Polska 18 czerwca 2014 r.

Tabela 7. Struktura akcjonariatu BGŻ S.A.

Akcjonariusz	30.06.2014		31.12.2013	
	Liczba akcji	Udział (%)	Liczba akcji	Udział (%)
Rabobank International Holding B.V.*	51 073 289	90,98	45 942 004	89,84
Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A.*	4 303 695	7,66	4 303 695	8,42
Pozostali akcjonariusze	761 780	1,36	891 065	1,74
Ogółem	56 138 764	100,00	51 136 764	100,00

* Grupa Rabobank

7. SYTUACJA FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.

W dniu 18 czerwca 2014 r. nastąpiło połączenie Banku BGŻ S.A. z Rabobank Polska S.A. poprzez przeniesienie całego majątku Rabobank Polska S.A. jako spółki przejmowanej na rzecz Banku BGŻ S.A. jako spółki przejmującej. Wartość bilansowa Rabobank Polska S.A. na dzień połączenia wynosiła 3 328 619 tys. PLN, co stanowi 9% bilansu połączonego Banku.

Ponadto, przeniesione kredyty na dzień 18.06.2014 r. w kwocie 2 097 157 tys. PLN stanowiły 7%, a depozyty w kwocie 339 034 tys. PLN stanowiły 1% odpowiednio kredytów i depozytów połączonego Banku.

Wynik finansowy Rabobank Polska S.A. został ujęty w śródrocznym skróconym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej BGŻ za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2014 r. prospektywnie, tzn. począwszy od dnia 18 czerwca 2014 r. Wynik finansowy Rabobank Polska S.A. za okres od 1 stycznia 2014 r. do dnia połączenia został rozpoznany w kapitałach własnych Banku Gospodarki Żywnościowej S.A.

Dane porównawcze Banku za poprzednie okresy nie zostały przekształcone i w dalszej części rozdziału, analiza przeprowadzona jest w odniesieniu do kwot zaraportowanych.

7.1. ŚRÓDROCZNY SKRÓCONY SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

W pierwszym półroczu 2014 r. Grupa wypracowała zysk netto w wysokości 108 498 tys. PLN, tj. o 25 966 tys. PLN (31,5%) wyższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Głównymi czynnikami wpływającymi na poziom zysku netto były: lepsze wyniki z tytułu odsetek oraz opłat i prowizji, niwelujące słabszy poziom wyniku na działalności handlowej i inwestycyjnej, jak również wyższe odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych.

Tabela 8. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

tys. PLN	I półrocze 2014	I półrocze 2013	zmiana r/r	
			tys. PLN	%
Wynik z tytułu odsetek	546 825	478 711	68 114	14,2%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	153 789	132 961	20 828	15,7%
Przychody z tytułu dywidend	3 302	2 837	465	16,4%
Wynik na działalności handlowej	24 874	48 751	(23 877)	(49,0%)
Wynik na działalności inwestycyjnej	5 476	20 613	(15 137)	(73,4%)
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	(156)	(1 099)	943	(85,8%)
Pozostałe przychody operacyjne	16 390	14 920	1 470	9,9%
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(111 153)	(91 323)	(19 830)	21,7%
Ogólne koszty administracyjne	(444 867)	(443 892)	(975)	0,2%
Amortyzacja	(49 835)	(49 257)	(578)	1,2%
Pozostałe koszty operacyjne	(10 822)	(7 742)	(3 080)	39,8%
Wynik na działalności operacyjnej	133 823	105 480	28 343	26,9%
Udział w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych	2 096	(1 314)	3 410	(259,5%)
Zysk (strata) brutto	135 919	104 166	31 753	30,5%
Podatek dochodowy	(27 421)	(21 634)	(5 787)	26,7%
Zysk (strata) netto	108 498	82 532	25 966	31,5%

Wynik z tytułu odsetek

W pierwszym półroczu 2014 r. wynik z tytułu odsetek, stanowiący główne źródło przychodów, zwiększył się o 68 114 tys. PLN, tj. o 14,2%, co było efektem ograniczenia kosztów odsetkowych o 221 572 tys. PLN, tj. 41,1%, rekompensującego w pełni spadek przychodów odsetkowych o 153 458 tys. PLN, tj. 15,1%. Na poziom przychodów i kosztów odsetkowych wpłynęły zarówno czynniki zewnętrzne, jak i tempo wzrostu wolumenów komercyjnych.

Wśród czynników zewnętrznych należy wymienić politykę NBP w zakresie kształtowania podstawowych stóp procentowych. W pierwszej połowie 2013 roku miało miejsce 5 obniżek stóp procentowych, łącznie o 1,5 p.p. Kolejna obniżka – o 0,25 p.p. – od 4 lipca 2013 r. z uwagi na fakt, iż była oczekiwana przez rynek, znalazła odzwierciedlenie w rynkowych stopach procentowych już w czerwcu ub. roku.

W strukturze przychodów odsetkowych największą pozycję (66%) nadal stanowią przychody z odsetek od kredytów i pożyczek udzielanych klientom, chociaż ich wartość zmniejszyła się o 82 335 tys. PLN (tj. 12,6%) w porównaniu do I półrocza 2013 r. głównie z powodu spadku stóp procentowych w połączeniu z faktem, iż oprocentowanie znacznej części wolumenu kredytowego oparte jest o stopę zmienną.

Dynamika wzrostu wolumenu kredytowego (brutto) r/r wyniosła 11,7%.

Dla części portfela kredytów preferencyjnych z dopłatami ARiMR wpływ redukcji stóp procentowych NBP na spadek przychodów z odsetek był dodatkowo powiększony o efekt mnożnika (oprocentowanie ustalane jest jako iloczyn stopy redyskontowej NBP oraz mnożnika 1,5 lub 1,6). W celu zabezpieczenia zmienności przepływów odsetkowych ww. kredytów oraz ograniczenia efektu mnożnika była stosowana do kwietnia 2014 r. rachunkowość zabezpieczeń, którą objęto ponad 60% kredytów preferencyjnych (w odniesieniu do łącznej wartości tego portfela wg stanu na 30.06.2014 r. na poziomie – 4,67 mld PLN).

W grupie przychodów odsetkowych kolejnym elementem, który uległ zmniejszeniu, były przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych o 60 212 tys. PLN (tj. 35,1%). Portfel dłużnych papierów wartościowych nie uległ istotnej zmianie, nastąpiło przesunięcie z bonów pieniężnych NBP do obligacji skarbowych.

Tabela 9. Wynik z tytułu odsetek

tys. PLN	I półrocze 2014	I półrocze 2013	zmiana r/r	
			tys. PLN	%
Należności od banków	14 132	19 054	(4 922)	(25,8%)
W rachunku bieżącym udzielone klientom	134 124	142 429	(8 305)	(5,8%)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	572 064	654 399	(82 335)	(12,6%)
Instrumenty zabezpieczające	9 024	8 622	402	4,7%
Zakupione papiery wartościowe z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	23 533	21 619	1 914	8,9%
Dłużne papiery wartościowe	111 299	171 511	(60 212)	(35,1%)
Przychody z tytułu odsetek	864 176	1 017 634	(153 458)	(15,1%)
Zobowiązania wobec banków	(29 679)	(41 178)	11 499	(27,9%)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(17 639)	(48 578)	30 939	(63,7%)
Zobowiązania wobec klientów	(244 699)	(415 446)	170 747	(41,1%)
Sprzedane papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(25 334)	(33 721)	8 387	(24,9%)
Koszty odsetek	(317 351)	(538 923)	221 572	(41,1%)
Wynik z tytułu odsetek	546 825	478 711	68 114	14,2%

Spadek kosztów odsetek kształtowały głównie koszty z tytułu zobowiązań wobec klientów, które zmniejszyły się o 170 747 tys. PLN, tj. 41,1% r/r, głównie wskutek obniżek oprocentowania produktów depozytowych w ślad za redukcjami stóp procentowych NBP. Pozytywny dla wyniku odsetkowego wpływ dostosowania cen depozytów do niskiego poziomu stóp procentowych, uwidocznił się już w II półroczu 2013 r., przełożył się również na wyniki osiągnięte za 6 miesięcy 2014 r.

Wynik z tytułu opłat i prowizji

Wynik z tytułu opłat i prowizji za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2014 r. był wyższy o 20 828 tys. PLN, tj. 15,7% w porównaniu z osiągniętym na koniec czerwca 2013 r., wskutek wzrostu przychodów z tytułu opłat i prowizji o 22 525 tys. PLN, tj. 14,6% r/r, oraz jednoczesnego wzrostu kosztów prowizyjnych o 1 697 tys. PLN, tj. 8,0%.

Głównymi czynnikami wzrostu przychodów z tytułu prowizji i opłat były wyższe przychody z tytułu:

- obsługi rachunków – do czego przyczynił się wzrost liczby rachunków, a także wpływ wprowadzonych zmian w Tabeli Opłat i Prowizji,
- kredytów i pożyczek, głównie w segmencie mikroprzedsiębiorstw i pożyczek detalicznych;
- kart płatniczych – mimo obniżek stawek interchange, przychody z prowizji i opłat od kart płatniczych wzrosły o 4 841 tys. PLN, tj. 12,5%, do czego przyczyniła się zwiększona liczba transakcji kartowych, wpływająca m.in. na wyższy przychód od organizacji kartowych z tytułu premii za transakcyjność;
- operacji brokerskich – dzięki koncentracji na obsłudze klientów detalicznych i wybranych klientach instytucjonalnych, stałemu poszerzaniu oferty dystrybuowanych funduszy inwestycyjnych, a także coraz aktywniejszym działaniom na rynku pierwotnym Grupa odnotowała dobre wyniki Biura Maklerskiego, co przełożyło się na 68,1% wzrost przychodów prowizyjnych z operacji brokerskich.

Tabela 10. Wynik z tytułu opłat i prowizji

tys. PLN	I półrocze 2014	I półrocze 2013	zmiana	
			tys. PLN	%
Przychody z tytułu opłat i prowizji				
– od kredytów i pożyczek	49 737	45 015	4 722	10,5%
– od operacji rozliczeniowych	8 274	8 557	(283)	(3,3%)
– od obsługi rachunków	51 999	41 626	10 373	24,9%
– od zobowiązań gwarancyjnych	3 952	5 668	(1 716)	(30,3%)
– od operacji brokerskich	9 508	5 656	3 852	68,1%
– od kart płatniczych	43 619	38 778	4 841	12,5%
– od sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	7 018	6 030	988	16,4%
– pozostałe	2 481	2 733	(252)	(9,2%)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	176 588	154 063	22 525	14,6%
Koszty z tytułu opłat i prowizji				
– od kredytów i pożyczek	(758)	(346)	(412)	119,1%
– od kart płatniczych	(17 344)	(14 951)	(2 393)	16,0%
– od sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	(128)	(913)	785	(86,0%)
– pozostałe	(4 569)	(4 892)	323	(6,6%)
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(22 799)	(21 102)	(1 697)	8,0%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	153 789	132 961	20 828	15,7%

Wzrost kosztów z tytułu opłat i prowizji spowodowany był głównie przez wyższe koszty od kart płatniczych (o 2 393 tys. PLN, tj. 16,0% r/r), ponoszone na rzecz operatorów kartowych z tytułu większej liczby transakcji zrealizowanych przez klientów Banku.

Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend w pierwszym półroczu 2014 r. wyniosły 3 302 tys. PLN i wzrosły o 465 tys. PLN, tj. 16,4% r/r. Dywidendy pochodziły z zysków spółek za rok 2013, zatwierdzonych przez ich Walne Zgromadzenia, w których Bank posiada udziały mniejszościowe tj.: Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. (KIR) oraz Biuro Informacji Kredytowej S.A. (BIK).

Wynik na działalności handlowej oraz wynik na działalności inwestycyjnej

Wynik na działalności handlowej za 6 miesięcy 2014 r. był o prawie połowę niższy niż osiągnięty w pierwszym półroczu 2013 r. (spadek o 23 877 tys. PLN, tj. 49,0%). Poziom i zmienność tego wyniku kształtuje głównie wycena pozycji Banku w instrumentach swap na stopę procentową (IRS) stanowiących zabezpieczenie przed ryzykiem stopy procentowej, a także działalność handlowa

na dłużnych papierach wartościowych, której rentowność uzależniona jest od trafności przewidywań zmian na rynku.

Wynik na działalności inwestycyjnej w I połowie 2014 roku spadł o 15 137 tys. PLN, tj. 73,4% w porównaniu z analogicznym okresem roku 2013 r. Na osiągnięty wynik na działalności inwestycyjnej największy wpływ miały zrealizowane zyski na portfelu papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży, przy czym w analogicznym okresie roku 2013 sprzedano niemal dwukrotnie większy wolumen instrumentów. Decyzje o sprzedaży tych papierów przed datą zapadalności podejmowane są biorąc pod uwagę potrzeby wynikające z zarządzania ryzykiem stopy procentowej oraz z wykorzystaniem dogodnych warunków rynkowych.

Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne wg stanu na 30.06.2014 r. wzrosły o 1 470 tys. PLN, tj. o 9,9% w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Miało na to wpływ m.in. uzyskanie spłaty wierzytelności spisanej wcześniej z bilansu Banku.

Tabela 11. Pozostałe przychody operacyjne

tys. PLN	I półrocze 2014	I półrocze 2013	zmiana	
			tys. PLN	%
Zysk z tytułu sprzedaży towarów i usług	3 975	4 208	(233)	(5,5%)
Rozwiązanie rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	749	918	(169)	(18,4%)
Z tytułu odzyskania kosztów windykacji	1 383	999	384	38,4%
Z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych oraz spłaty należności wyłączonych ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	3 114	2 904	210	7,2%
Inne przychody operacyjne	7 169	5 891	1 278	21,7%
Pozostałe przychody operacyjne - razem	16 390	14 920	1 470	9,9%

Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe za I półrocze 2014 r. wzrósł o 19 830 tys. PLN, tj. 21,7% w porównaniu z analogicznym okresem roku 2013. Największy wzrost r/r zanotował portfel kredytów hipotecznych, który wynikał jednak częściowo z korekt pomniejszających odpisy w analogicznym okresie roku ubiegłego, w związku ze zmianą metodologii wyliczania odpisów metodą kolektywną. Kolejnym silnym czynnikiem zwiększenia odpisów były pożyczki gotówkowe oraz zaangażowanie kredytowe mikroprzedsiębiorstw, co jest jednak powiązane ze wzrostem skali akcji kredytowej w tych obszarach.

Segment klientów korporacyjnych w I połowie 2014 r. zanotował zmniejszenie odpisów wobec znaczących pojedynczych odpisów dokonanych w I połowie 2013 r.

Ogólne koszty administracyjne, koszty pracownicze i amortyzacja

Ogólne koszty administracyjne, koszty pracownicze oraz amortyzacja za I półrocze 2014 r. wzrosły o 1 553 tys. PLN, tj. 0,3%, w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, na co wpłynął przede wszystkim wzrost kosztów pracowniczych, opłaty na rzecz BFG oraz pozostałych kosztów rzeczowych.

Tabela 12. Ogólne koszty administracyjne, koszty pracownicze i amortyzacja

tys. PLN	I półrocze 2014	I półrocze 2013	zmiana	
			tys. PLN	%
Koszty pracownicze	(252 735)	(245 855)	(6 880)	2,8%
Koszty wynagrodzeń	(204 167)	(191 945)	(12 222)	6,4%
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń na rzecz pracowników	(48 568)	(53 910)	5 342	(9,9%)
Koszty marketingu	(21 523)	(28 517)	6 994	(24,5%)
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(38 792)	(42 872)	4 080	(9,5%)
Czynsze	(45 908)	(46 076)	168	(0,4%)
Pozostałe koszty rzeczowe	(22 625)	(20 186)	(2 439)	12,1%
Pozostałe usługi obce	(41 034)	(42 784)	1 750	(4,1%)
Opłata na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(18 424)	(13 498)	(4 926)	36,5%
Opłata na koszty nadzoru (KNF)	(3 826)	(4 104)	278	(6,8%)
Ogólne koszty administracyjne - razem	(444 867)	(443 892)	(975)	0,2%
Amortyzacja	(49 835)	(49 257)	(578)	1,2%
Koszty ogółem¹	(494 702)	(493 149)	(1 553)	0,3%

¹ - do wyliczenia wskaźnika Koszty/Dochody

Wzrost kosztów pracowniczych o 6 880 tys. PLN, tj. 2,8%, był efektem:

- wzrostu kosztów wynagrodzeń o 12 222 tys. PLN (z czego 10 449 tys. PLN związane jest z rozwiązaniem rezerwy na premie za lata ubiegłe w czerwcu 2013 r.). Dodatkowo uruchomienie od 1 lipca 2013 r. podwyżki wynagrodzeń zasadniczych dla najlepszych pracowników oraz wyższego poziomu realizacji celów niż w I półroczu 2013 r., przełożyło się na wzrost wypłat premii i nagród, zgodnie z zasadami systemu motywacyjnego obowiązującymi w Banku;
- niższych o 5 342 tys. PLN kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń na rzecz pracowników głównie z tytułu utworzenia niższych rezerw na przyszłe zobowiązania (niewykorzystane urlopy, odprawy aktuarialne). Ponadto w I półroczu 2013 r. pozycja ta uwzględniała dodatkową rezerwę utworzoną w kwocie 2 370 tys. PLN na koszty odpraw pracowniczych związanych z procesem restrukturyzacji rozpoczętym w 2012 roku i kontynuowanym w 2013 r.

Na wzrost opłat na Bankowy Fundusz Gwarancyjny o 4 926 tys. PLN wpłynęła nowa opłata ostrożnościowa, wprowadzona od listopada 2013 r. Wg stanu na 30.06.2014 r. Bank dokonał odpisu na tę opłatę w kwocie 5 026 tys. PLN.

Spadek kosztów marketingu o 6 994 tys. PLN, tj. 24,5%, był efektem zmniejszenia ilości kampanii reklamowych zwłaszcza w obszarze detalicznym w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Spadek kosztów informatycznych o 4 080 tys. PLN, tj. 9,5% wynikał:

- z niższych kosztów serwisowych: serwerów i macierzy o 1,8 mln PLN (będących na gwarancji) oraz systemów obsługi kart bankowych o 1,4 mln PLN (w III kwartale 2013 r. został wygaszony system Base 24 w związku z outsourcingiem autoryzacji kart bankowych klientów Banku i sprzedażą bankomatów),
- z obniżenia opłat za telefony o 0,3 mln PLN w wyniku renegotjacji umów,
- ze zmniejszenia kosztów usług outsourcingowych o 0,3 mln PLN.

Pozostałe koszty rzeczowe wzrosły o 2 439 tys. PLN, tj. 12,1%. Wzrost dotyczył: (i) kosztów związanych z kartami bankowymi głównie w związku z outsourcingiem autoryzacji kart o 2,2 mln PLN oraz (ii) kosztów zapytań do baz informacji kredytowej o 0,7 mln PLN, przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów procesowania i transportu gotówki o 0,7 mln PLN.

Koszty amortyzacji w relacji do końca czerwca 2013 r. odnotowały wzrost o 578 tys. PLN, tj. 1,2%. Było to wynikiem wzrostu amortyzacji z tytułu wartości niematerialnych o 888 tys. PLN (w następstwie inwestycji poczynionych w systemy informatyczne) oraz spadku amortyzacji w zakresie rzeczowych aktywów trwałych o 310 tys. PLN. Wyższy poziom amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych w I półroczu 2013 r. wynikał z otwarcia ostatniej fali (11) nowych oddziałów w II półroczu 2012 r. i w I kwartale 2013 r.

Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne za 6 miesięcy 2014 r. były o 3 080 tys. PLN, tj. 39,8%, wyższe w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, co było związane przede wszystkim ze wzrostem o 2 053 tys. PLN (tj. 56,6%) kosztów z tytułu windykacji należności podyktowanym między innymi większym niż dotychczas zaangażowaniem zewnętrznych kancelarii w obsługę procesów windykacyjnych.

Tabela 13. Pozostałe koszty operacyjne

tys. PLN	I półrocze 2014	I półrocze 2013	zmiana	
			tys. PLN	%
Strata na sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	(739)	(184)	(555)	301,6%
Z tytułu utworzonych odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności	(1 112)	(600)	(512)	85,3%
Z tytułu utworzenia rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	(474)	(699)	225	(32,2%)
Z tytułu windykacji należności	(5 683)	(3 630)	(2 053)	56,6%
Z tytułu przekazanych darowizn	(1 287)	(1 375)	88	(6,4%)
Pozostałe koszty operacyjne	(1 527)	(1 254)	(273)	21,8%
Pozostałe koszty operacyjne - razem	(10 822)	(7 742)	(3 080)	39,8%

7.2. ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Całkowite dochody Grupy w pierwszym półroczu 2014 r. były o 206 770 tys. PLN wyższe niż rok wcześniej. Wpłynęła na to głównie dodatnia wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (tj. portfela długoterminowych obligacji Skarbu Państwa), podczas gdy w analogicznym okresie roku 2013 wykazano ujemne skutki wyceny tych papierów. Ujemna wycena w 2013 r. była następstwem zmiany oczekiwań rynkowych co do kształtowania się długoterminowych stóp procentowych (wzrost stóp dla dłuższych terminów zapadalności).

W analizowanym okresie wykazane zostały także ujemne skutki wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne, które wystąpiły w związku ze stosowaniem rachunkowości zabezpieczeń. W szczególności, Bank zawarł na okres do kwietnia 2014 r. transakcje typu IRS float-to-fix w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej z tytułu przyszłych przepływów odsetkowych od udzielonych kredytów preferencyjnych oprocentowanych na podstawie stopy redyskonta weksli NBP (z mnożnikiem 1,5 lub 1,6).

Tabela 14. Sprawozdanie z całkowitych dochodów

tys. PLN	I półrocze 2014	I półrocze 2013	zmiana	
			tys. PLN	%
Zysk (strata) netto za okres	108 498	82 532	25 966	31,5%
Inne całkowite dochody				
<i>Pozycje, które zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków</i>	88 268	(94 657)	182 925	(193,3%)
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	117 373	(118 668)	236 041	(198,9%)
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	(8 400)	1 808	(10 208)	(564,6%)
Podatek dochodowy	(20 705)	22 203	(42 908)	(193,3%)
<i>Pozycje, które nie zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty</i>	(2 121)	-	(2 121)	-
Wycena metodą aktuarialną świadczeń pracowniczych	(2 619)	-	(2 619)	-
Podatek odroczoney	498	-	498	-
Inne całkowite dochody (netto)	86 147	(94 657)	180 804	(191,0%)
Całkowite dochody ogółem	194 645	(12 125)	206 770	(1 705,3%)

7.3. ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Aktywa

Według stanu na koniec czerwca 2014 r. łączna wartość aktywów Grupy wyniosła 38 774 537 tys. PLN i była o 2 997 396 tys. PLN, tj. 8,4% wyższa niż na koniec grudnia 2013 r.

W strukturze aktywów dominowała pozycja kredyty i pożyczki udzielone klientom, której udział w porównaniu do 31.12.2013 r. zwiększył się o 1,1 p.p. W ujęciu wartościowym jej wolumen wzrósł o 2 620 781 tys. PLN, tj. o 10,0% i stanowił główny czynnik wzrostu aktywów w analizowanym okresie. W pozycji tej kredyty d. Rabobank Polska wynosiły 1,9 mld PLN.

Dodatkowo nastąpiło zwiększenie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży o 1 711 686 tys. PLN, tj. o 35,5%, poprzez zwiększenie wolumenu posiadanych w portfelu bonów pieniężnych NBP. Ponadto zmniejszeniu uległ wolumen obligacji skarbowych przeznaczonych do obrotu o 717 883 tys. PLN.

Poziom gotówki utrzymywał się na podobnym poziomie, natomiast spadek środków w Banku Centralnym podlegał fluktuacjom wynikającym z bieżących potrzeb Banku na rozliczenia dotyczące rezerwy obowiązkowej.

Tabela 15. Aktywa

tys. PLN	30.06.2014	31.12.2013	zmiana	
			tys. PLN	%
Kasa i środki w Banku Centralnym	1 416 197	1 617 713	(201 516)	(12,5%)
Należności od banków	291 876	269 757	22 119	8,2%
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	61 351	309 255	(247 904)	(80,2%)
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	300 818	1 018 701	(717 883)	(70,5%)
Pochodne instrumenty finansowe	247 465	363 260	(115 795)	(31,9%)
Instrumenty zabezpieczające	-	57 387	(57 387)	(100,0%)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	28 918 697	26 297 916	2 620 781	10,0%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	6 537 759	4 826 073	1 711 686	35,5%
Nieruchomości inwestycyjne	62 524	62 524	-	-
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	37 101	35 052	2 049	5,8%
Wartości niematerialne	153 405	158 589	(5 184)	(3,3%)
Rzeczowe aktywa trwałe	427 054	449 139	(22 085)	(4,9%)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	159 639	142 792	16 847	11,8%
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	12 519	(12 519)	(100,0%)
Inne aktywa	160 651	156 464	4 187	2,7%
AKTYWA RAZEM	38 774 537	35 777 141	2 997 396	8,4%

Zobowiązania i kapitał własny

Według stanu na koniec czerwca 2014 r. łączna wartość zobowiązań Grupy wyniosła 34 725 530 tys. PLN i była o 2 457 579 tys. PLN, tj. 7,6% wyższa niż na końcu 2013 r. Głównym czynnikiem wzrostu były zobowiązania wobec klientów oraz wobec banków.

Wzrost zobowiązań wobec banków o 1 011 221 tys. PLN, tj. 30,9%, wynikał w znacznej mierze z częściowego wykorzystania finansowania w ramach zawartej z Rabobank umowy na linię kredytową o łącznej kwocie 700 000 tys. EUR. Linia ta jest przeznaczona na finansowanie w sposób dopasowany z punktu widzenia ryzyka płynności i stopy procentowej dotychczasowej i nowej działalności kredytowej Rabobank Polska S.A. Umowa na finansowanie została podpisana w dniu połączenia prawnego Banku z Rabobank Polska.

Zobowiązania wobec klientów wzrosły o 1 759 923 tys. PLN, tj. 6,6%, głównie w następstwie wzrostu finansowania pozyskiwanego w formie lokat terminowych klientów detalicznych.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych zostały zredukowane o 383 575 tys. PLN, tj. 32,2%, w efekcie nieodnawiania części wygasających papierów w sytuacji zmniejszonego zapotrzebowania Banku na finansowanie.

Według stanu na koniec czerwca 2014 r. kapitał własny Banku wyniósł 4 049 007 tys. PLN i był o 539 817 tys. PLN wyższy niż na koniec 2013 r. Zmiana wartości kapitału własnego w opisywanym okresie była wypadkową zmiany wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży oraz połączenia z Rabobank Polska:

- wzrostu kapitału zapasowego o 345 726 tys. PLN, tj. 11,2%
- wzrostu pozostałych kapitałów rezerwowych o 243 005 tys. PLN, tj. 117,7%.

Tabela 16. Zobowiązania i kapitał

tys. PLN	30.06.2014	31.12.2013	zmiana	
			tys. PLN	%
Zobowiązania wobec banków	4 282 635	3 271 414	1 011 221	30,9%
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	159 148	-	159 148	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	53 083	271 288	(218 205)	(80,4%)
Pochodne instrumenty finansowe	293 503	336 950	(43 447)	(12,9%)
Zobowiązania wobec klientów	28 252 639	26 492 716	1 759 923	6,6%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	807 583	1 191 158	(383 575)	(32,2%)
Zobowiązania podporządkowane	308 674	304 817	3 857	1,3%
Pozostałe zobowiązania	494 559	326 041	168 518	51,7%
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9 552	9 552	-	-
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	1 265	-	1 265	-
Rezerwy	62 889	64 015	(1 126)	(1,8%)
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	34 725 530	32 267 951	2 457 579	7,6%
Kapitał akcyjny	56 139	51 137	5 002	9,8%
Kapitał zapasowy	3 430 785	3 085 059	345 726	11,2%
Pozostałe kapitały rezerwowe	449 468	206 463	243 005	117,7%
Zyski zatrzymane	112 615	166 531	(53 916)	(32,4%)
- wynik z lat ubiegłych	4 117	6 387	(2 270)	(35,5%)
- wynik bieżącego okresu	108 498	160 144	(51 646)	(32,2%)
KAPITAŁ WŁASNY RAZEM	4 049 007	3 509 190	539 817	15,4%
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ RAZEM	38 774 537	35 777 141	2 997 396	8,4%

7.4. JAKOŚĆ PORTFELA KREDYTOWEGO

Według stanu na 30.06.2014 r. udział należności, które utraciły wartość, w portfelu brutto kredytów i pożyczek udzielonych klientom wyniósł 7,0% w porównaniu z 8,0% na 31.12.2013 r.

Komentarz dotyczący jakości portfela kredytowego został przedstawiony w punkcie *Struktura i jakość portfela kredytowego* (Rozdział 10.1 Ryzyko kredytowe).

Tabela 17. Wskaźniki jakości portfela kredytowego

tys. PLN	30.06.2014	31.12.2013	zmiana	
			tys. PLN	%
Kredyty i pożyczki brutto udzielone klientom, razem	30 280 945	27 513 885	2 767 060	10,1%
Odpisy na należności (wielkość ujemna)	(1 362 248)	(1 215 969)	(146 279)	12,0%
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom, razem	28 918 697	26 297 916	2 620 781	10,0%
Poniesione, ale niezidentyfikowane straty (IBNR)				
Zaangażowanie bilansowe brutto	28 161 262	25 313 766	2 847 496	11,2%
Odpis z tytułu utraty wartości należności analizowanych portfelowo, dla których nie wystąpiła utrata wartości	(117 573)	(100 217)	(17 356)	17,3%
Zaangażowanie bilansowe netto	28 043 689	25 213 549	2 830 140	11,2%
Należności, które utraciły wartość				
Zaangażowanie bilansowe brutto	2 119 683	2 200 119	(80 436)	(3,7%)
Odpis z tytułu utraty wartości należności analizowanych portfelowo i indywidualnie	(1 244 675)	(1 115 752)	(128 923)	11,6%
Zaangażowanie bilansowe netto	875 008	1 084 367	(209 359)	(19,3%)
Wskaźniki				
Udział należności, które utraciły wartość, w portfelu brutto	7,0%	8,0%	-	(1,0 p.p)
Pokrycie odpisami należności, które utraciły wartość	(58,7%)	(50,7%)	-	(8,0 p.p.)

7.5. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

Łączny współczynnik kapitałowy wzrósł z 13,27% na koniec 2013 r. do 14,03% na koniec I półrocza 2014 r.

Fundusze własne w analizowanym okresie wzrosły o 335 280 tys. PLN przede wszystkim w wyniku połączenia z Rabobank Polska, a w szczególności:

- wzrost kapitału zakładowego o 5 002 tys. PLN – emisja akcji serii H;
- zwiększenie kapitału zapasowego, z czego: (i) zatrzymanie zysku Banku za 2013 r. w kwocie 162 403 tys. PLN, (ii) kapitał powstały z połączenia jednostek – 183 323 tys. PLN;
- zwiększenie kapitału rezerwowego oraz funduszu ogólnego ryzyka w wyniku połączenia łącznie o 156 858 tys. PLN.

Tabela 18. Fundusze własne i łączny współczynnik kapitałowy

tys. PLN	30.06.2014	31.12.2013	zmiana	
			tys. PLN	%
Razem fundusze własne	3 880 398	3 545 118	335 280	9,5%
Całkowity wymóg kapitałowy	2 213 200	2 137 568	75 632	3,5%
Łączny współczynnik kapitałowy (współczynnik wypłacalności)	14,03%	13,27%	-	0,76 p.p.

Począwszy od 1 stycznia 2014 r. w zakresie rachunku funduszy własnych i adekwatności kapitałowej obowiązują przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego Rady (EU) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. (CRR).

Łączny współczynnik kapitałowy (dawniej współczynnik wypłacalności) wg stanu na 30.06.2014 r. został obliczony zgodnie z wytycznymi zawartymi w standardach CRR. Współczynnik na koniec 2013 roku został zaprezentowany zgodnie z przepisami zawartymi w uchwale KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

7.6. WSKAŹNIKI FINANSOWE

W pierwszej połowie 2014 r. Grupa odnotowała umiarkowany wzrost wskaźników rentowności kapitału i aktywów w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, co było wypadkową wzrostu zysku netto przy jednoczesnym wzroście średniorocznej wartości kapitałów i aktywów.

Marża odsetkowa netto nieznacznie wzrosła w porównaniu do sytuacji z analogicznego okresu roku ubiegłego kiedy podlegała obniżaniu wskutek redukcji stóp procentowych NBP oraz opóźnionej możliwości dostosowania cen niektórych produktów depozytowych w związku z przepisami ustawy o usługach płatniczych.

Wskaźnik Koszty/Dochody poprawił się wskutek wolniejszego wzrostu kosztów niż dochodów.

Wzrost wskaźnika kosztów ryzyka kredytowego korespondował ze wzrostem odpisów netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek, w porównaniu z analogicznym okresem 2013 r.

Wskaźniki finansowe stanowiące relację kredytów brutto do depozytów oraz źródeł finansowania ogółem wzrosły w porównaniu z pierwszym półroczem 2013 r., co obrazuje spadek nadpłynności w bilansie Grupy w efekcie dostosowania rozmiarów źródeł finansowania do wolniejszej akcji kredytowej.

Tabela 19. Wskaźniki finansowe

	I półrocze 2014	I półrocze 2013	zmiana
Stopa zwrotu z kapitału ⁽¹⁾	5,9%	4,8%	1,1 p.p.
Stopa zwrotu z aktywów ⁽²⁾	0,6%	0,4%	0,2 p.p.
Marża odsetkowa netto ⁽³⁾	3,0%	2,5%	0,5 p.p.
Koszty/Dochody ⁽⁴⁾	66,9%	71,5%	(4,6 p.p.)
Koszty ryzyka kredytowego ⁽⁵⁾	(0,8%)	(0,7%)	(0,1 p.p.)
Kredyty/Depozyty ⁽⁶⁾	107,2%	101,6%	5,6 p.p.
Kredyty/Razem źródła finansowania ⁽⁷⁾	90,9%	84,7%	6,2 p.p.

(1) Relacja zysku netto do średniego kapitału obliczonego na bazie stanów na koniec kwartałów (wskaźnik annualizowany).

(2) Relacja zysku netto do średnich aktywów obliczonych na bazie stanów na koniec kwartałów (wskaźnik annualizowany).

(3) Relacja wyniku z tytułu odsetek do średnich aktywów obliczonych na bazie stanów na koniec kwartałów (wskaźnik annualizowany).

(4) Relacja sumy ogólnych kosztów administracyjnych i amortyzacji do sumy wyniku działalności bankowej oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

(5) Relacja odpisów netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek do średniego stanu kredytów i pożyczek netto udzielonych klientom obliczonego na bazie stanów na koniec kwartałów (wskaźnik annualizowany).

(6) Relacja kredytów i pożyczek udzielonych klientom (brutto) do depozytów klientów, stan na koniec okresu.

(7) Relacja kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom do sumy zobowiązań wobec klientów, wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych, kredytów otrzymanych od innych banków oraz zobowiązań podporządkowanych. Stan na koniec okresu.

8. DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ W I PÓŁROCZU 2014 r.

8.1. KANAŁY DYSTRYBUCJI

8.1.1. KANAŁY TRADYCYJNE

Placówki Banku

Na dzień 30 czerwca 2014 r. Bank dysponował 390 placówkami bankowości detalicznej i biznesowej, z czego: 115 stanowiły oddziały operacyjne, a 275 oddziały podległe (w porównaniu z 116 oddziałami operacyjnymi i 281 podległymi działającymi na 31 grudnia 2013 r.). Sieć oddziałów uzupełniało 13 kas zewnętrznych obsługujących transakcje gotówkowe oraz 10 Centrów Obsługi Produktów Inwestycyjnych (COPI) prowadzących pełną obsługę w zakresie produktów inwestycyjnych oferowanych przez Biuro Maklerskie Banku BGŻ.

W I półroczu 2014 r., w oparciu o przeprowadzoną analizę wyników finansowych oraz potencjału lokalnego rynku, podjęto decyzję o likwidacji 7 oddziałów podległych oraz zdecydowano o przekształceniu 2 oddziałów operacyjnych w oddziały podległe i 1 oddziału podległego w oddział operacyjny.

Zadania z zakresu sprzedaży produktów i usług bankowych oferowanych klientom korporacyjnym realizowane są przez 44 Centra Biznesowe Małych i Średnich Przedsiębiorstw, 6 Centrów Biznesowych Dużych Przedsiębiorstw i 1 Centrum Biznesowe International Desk Warsaw.

W marcu 2014 roku uruchomiono Centrum Obsługi Przedsiębiorstw – nową jednostkę służącą wsparciu klientów korporacyjnych w zakresie bieżącej obsługi operacyjno-informacyjnej. Centrum Obsługi Przedsiębiorstw jest pierwszą w Banku BGŻ scentralizowaną jednostką wykonującą czynności operacyjne dotychczas wykonywane w oddziałach operacyjnych i przez doradców.

Sieć bankomatów

W dniu 19.12.2013 r. Bank podpisał umowę sprzedaży bankomatów zlokalizowanych przy oddziałach Banku firmie IT Card, właścicielowi sieci bankomatów PlanetCash. Po przekazaniu bankomatów Nabywcy będą one miały zarówno logo Banku BGŻ, jak i Planet cash4you. Proces przekazywania urządzeń Nabywcy jest obecnie w trakcie realizacji. Po jego zakończeniu właścicielem wszystkich bankomatów zlokalizowanych przy oddziałach Banku będzie firma IT Card. Bank nie będzie posiadał swojej sieci bankomatów.

Na dzień 30 czerwca 2014 r. przy oddziałach Banku działało 413 bankomatów.

W związku z wyżej wymienionym procesem zmieniono ofertę bezpłatnego korzystania z debetowych kart płatniczych do kont osobistych. W zależności od rodzaju posiadanego konta osobistego, były to wszystkie albo tylko 4 transakcje bezprowidzyczne w miesiącu. Dodatkowo klienci posiadający konta osobiste z planem taryfowym *Plan Aktywny*, *Plan 3* i *Konto bardzo osobiste* mieli możliwość bezprowidzycznych wypłat we wszystkich bankomatatach zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Klienci instytucjonalni (Segment Mikro) mogli korzystać bezpłatnie z bankomatów zlokalizowanych przy oddziałach Banku oraz wybranych bankomatów Planet Cash4You (74 szt.). Ponadto klienci posiadający pakiety *Plan Agro Lider*, *Agro Lider Prestiż* i *Plan Agro* mogli bezpłatnie korzystać z bankomatów Grupy BPS S.A. i SGB-Banku S.A.

Natomiast klienci korporacyjni posiadający pakiet Standardowy e-Biznes Lider Prestiż mogli korzystać bezpłatnie z bankomatów zlokalizowanych przy oddziałach Banku, wybranych bankomatów Planet Cash4You (74 szt.) a także bankomatów sieci Euronet (4 538 szt.). Klienci posiadający plan taryfowy Agro Lider Prestiż mogli bezpłatnie korzystać ze wszystkich bankomatów w Polsce.

8.1.2. KANAŁY ALTERNATYWNE

Bankowość internetowa

W I półroczu 2014 r. Bank odnotował wzrost klientów korzystających z usług bankowości internetowej eBGŻ (klienci detaliczni) oraz eBGŻ Firma (klienci instytucjonalni). W szybkim tempie wzrastała również liczba operacji przeprowadzanych za pośrednictwem kanału internetowego.

Tabela 20. Dane dotyczące eBGŻ i eBGŻ Firma

		30.06.2014	30.06.2013	zmiana r/r	
Liczba klientów z dostępem	eBGŻ	438 107	385 099	53 008	13,8%
	eBGŻ Firma	89 496	78 967	10 529	13,3%
Liczba klientów aktywnie logujących się	eBGŻ	278 300	251 688	26 612	10,6%
	eBGŻ Firma	53 466	47 977	5 489	11,4%
Przeciętna miesięczna liczba transakcji	eBGŻ	1 171 875	1 106 593	65 282	5,9%
	eBGŻ Firma	1 121 302	974 017	147 285	15,1%

eBGŻ

W maju 2014 r. Bank wprowadził do oferty dla klientów detalicznych bankowość mobilną – serwis eBGŻ Lite. Umożliwia on między innymi przeglądanie na bieżąco stanu swoich środków, wykonywanie przelewów do dowolnych odbiorców oraz pomiędzy swoimi rachunkami, doładowanie telefonu, zastrzeżenie karty, sprawdzanie kursu walut czy zlokalizowanie najbliższej placówki.

Dodatkowo, wraz ze zmieniającą się ofertą Banku, funkcjonalność serwisu bankowości internetowej eBGŻ była uzupełniana i dostosowywana do bieżącej oferty.

Bankowość telefoniczna

W I półroczu 2014 r. odnotowano dalszy 13% wzrost liczby klientów bankowości telefonicznej w obszarze klientów detalicznych oraz instytucjonalnych tj. o 69 436 w porównaniu do końca I półrocza 2013 r.

Tabela 21. Dane dotyczące TeleBGŻ

		30.06.2014	30.06.2013	zmiana r/r	
Liczba klientów z dostępem do TeleBGŻ	Klienci detaliczni	473 674	423 103	50 571	12,0%
	Klienci instytucjonalni	141 225	122 360	18 865	15,4%

W pierwszej połowie 2014 r. kontynuowano prace nad podniesieniem jakości obsługi klientów korzystających z bankowości telefonicznej w Banku BGŻ. Dokonano modyfikacji automatycznego serwisu IVR, zmieniono standardy obsługi klientów oraz wdrożono narzędzia informatyczne usprawniające oraz monitorujące jakość obsługi klientów. Dodatkowo, w ramach obsługi procesu kurierskiego dla kont osobistych skrócono czas dostarczenia do klientów dokumentów wraz z kartą do konta.

Dla klientów korzystających z serwisu TeleBGŻ rozszerzono zakres dostępnych usług za pośrednictwem kanału telefonicznego o następujące dyspozycje:

- realizacja przelewu oraz ustanowienie zlecenia stałego z rachunku karty kredytowej,
- przepięcie karty dual currency pomiędzy rachunkami PLN i EUR,
- przelew limitu karty na konto osobiste,
- aktywacja karty VISA,
- wydanie kolejnego tokena.

Dokonano dalszego rozwoju w obszarze procesów aktywacyjnych i retencyjnych.

W ramach rozwoju działań sprzedażowych w alternatywnych kanałach dystrybucji uruchomiono zdalną sprzedaż kredytów odnawialnych do konta osobistego za pośrednictwem kuriera oraz proces telefonicznego przyjmowania wniosków o kartę kredytową.

Konsultanci Centrum Komunikacji (Call Centre) aktywnie uczestniczyli w obsłudze procesów posprzedażowych klientów Banku oraz służyli pomocą i wsparciem dla użytkowników serwisów bankowości internetowej.

Karty bankowe

W obszarze wydawnictwa i obsługi kart płatniczych Bank BGŻ współpracuje z organizacjami MasterCard oraz Visa. W portfelu kart znajdują się karty debetowe, kredytowe oraz karty z odroczonym terminem płatności. Według stanu na 30.06.2014 r. liczba wydanych kart wyniosła 618,4 tys. szt. i była o blisko 4,5 tys. szt. niższa niż rok wcześniej (spadek o 0,7%). W tym okresie wzrost dotyczył jedynie liczby wydanych kart debetowych dla klientów indywidualnych (o 2,5 tys. szt., co stanowi wzrost o 0,5%).

Tabela 22. Liczba kart bankowych wydanych przez BGŻ S.A.

tys. szt.	30.06.2014	30.06.2013	zmiana r/r	
Karty debetowe klientów detalicznych	502,4	499,9	2,5	0,5%
Karty kredytowe klientów detalicznych	54,6	58,4	(3,8)	(6,5%)
Karty debetowe biznes	60,1	63,1	(3,0)	(4,8%)
Karty biznes z odroczonym terminem płatności	1,3	1,5	(0,2)	(13,3%)
Liczba wydanych kart - razem	618,4	622,9	(4,5)	(0,7%)

W I połowie 2014 r. dla całego portfela udostępnione zostały karty z funkcjonalnością zbliżeniową (MasterCard PayPass), umożliwiające dokonywanie płatności nie przekraczających 50 PLN, bez podawania numeru PIN czy podpisu. Bank pozostawił jednak w swojej ofercie karty bez funkcjonalności zbliżeniowych, oferując klientom swobodę wyboru karty.

W ramach wspierania płatności bezgotówkowych przy użyciu debetowych kart płatniczych wprowadzono promocje: „Płać kartą i odbierz voucher” promującą płatności zbliżeniowe oraz „Płać kartą i wypłacać” wspierającą usługę cash-back, czyli możliwość wypłacania gotówki podczas płacenia za zakupy kartą.

W styczniu 2014 r. Bank rozszerzył ofertę kart kredytowych o kartę Visa Gold, dedykowaną klientom zamożnym. Karta wyposażona jest w funkcję płatności zbliżeniowych (uaktywnianą na życzenie klienta), pakiet atrakcyjnych ubezpieczeń nieuprawnionych transakcji oraz ubezpieczeń podróży, a także ofertę zniżek przygotowanych przez Visa. Kartę wyróżnia atrakcyjne oprocentowanie, niższe o 2 punkty procentowe od oferowanego przy innych kartach.

W ramach oferty detalicznych kart kredytowych Bank kontynuował promocję zwrotu części wydatków poniesionych przez klienta.

Współpraca z pośrednikami

Na koniec czerwca 2014 r. Bank aktywnie współpracował z 22 pośrednikami sieciowymi, takimi jak: Open Finance, Notus, czy Expander oraz z 39 pośrednikami lokalnymi. Współpraca polegała na akwizycji produktów bankowych. Bezpośredni nadzór nad zawieraniem wszystkich umów o współpracy (zarówno z pośrednikami sieciowymi, jak i lokalnymi) umiejscowiony jest w Centrali Banku.

W I połowie 2014 r. Bank wdrożył zmiany w zakresie współpracy z pośrednikami finansowymi, polegające na:

- rezygnacji z oferowania przez pośredników finansowych pożyczki hipotecznej dla klientów detalicznych,
- zmniejszeniu wynagrodzenia dla największych pośredników sieciowych.

W 2014 r. kontynuowana była również polityka centralnego monitorowania sposobu wywiązywania się pośredników z zawartych umów o współpracy. Ocena dotyczyła uzyskiwanych efektów sprzedażowych oraz jakości portfela kredytów dostarczanego przez pośredników. Efektem tych działań było m.in. wypowiedzenie w tym okresie 31 umów pośrednictwa.

8.2. BANKOWOŚĆ DETALICZNA

8.2.1. ROZWÓJ OFERTY PRODUKTOWEJ

Pierwsze półrocze 2014 r. to okres stabilizacji stóp procentowych NBP na niskim poziomie i systematyczne spadki stawek na rynku międzybankowym mające bezpośredni wpływ na ofertę cenową depozytów dla klientów detalicznych. W takich warunkach podstawowym kierunkiem działalności depozytowej Banku była stabilizacja portfela oszczędności klientów detalicznych, przy jednoczesnej optymalizacji przychodów poza odsetkowych.

W tym samym okresie Bank podjął działania dotyczące zmian w ofercie i cenniku kont osobistych. Z dniem 28 marca 2014 r. zakończono funkcjonowanie *Programu Premia+*, który umożliwiał nagradzanie premiami pieniężnymi posiadaczy kont osobistych z planem taryfowym Konto Plus w zamian za spełnienie, określonych w regulaminie *Programu*, warunków. Program ten został wprowadzony do oferty w 2010 r.

W tej samej dacie została dokonana zmiana w ofercie kont osobistych – zmieniono zapisy „Umowy ramowej rachunków bankowych, karty płatniczej oraz systemów bankowości telefonicznej i internetowej”. Do oferty wprowadzono nowe konto akwizycyjne z planem taryfowym *Konto Nr 1*. Ponadto w ofercie pozostały *Plan Aktywny* i *Konto bardzo osobiste* (przeznaczone dla klientów z segmentu VIP), natomiast plany taryfowe inne niż wymienione powyżej zostały przesunięte do obsługi, tzn. nie będą już oferowane w nowej sprzedaży, ale nadal będą prowadzone dla klientów.

Zmiany w ofercie objęły również karty debetowe wydawane do kont osobistych. Dla całego portfela udostępnione zostały karty z funkcjonalnością zbliżeniową (MasterCard PayPass). Jednocześnie w trosce o stabilne wyniki finansowe Banku w związku ze sprzedażą sieci bankomatów własnych oraz zmianami w przepisach prawnych w zakresie stawek opłaty interchange, zmienione zostały zasady pobierania opłat za wypłaty gotówkowe z bankomatów. Dla kont osobistych pozostających w aktualnej ofercie Banku, ze względu na dużą siłę akwizycyjną, pozostawione zostały bezpłatne wszystkie bankomaty w kraju, natomiast w przypadku rachunków przesuniętych do obsługi (których oferowanie zostało zakończone) wprowadzono zasadę 4 bezpłatnych wypłat w cyklu prowizyjnym oraz stałą opłatę pokrywającą koszty Banku za każdą kolejną wypłatę.

Wprowadzono promocje, które wspierały bezgotówkowe płatności kartami do kont:

- 1) „*Płać kartą i odbierz voucher*”, umożliwiającą w zamian za płatności zbliżeniowe odebranie vouchera na kwotę 100 lub 200 PLN do realizacji w sklepie „Empik” lub „Smyk” (promocja trwała do 16/05/2014) oraz
- 2) „*Płać kartą i wypłacaj*”, promującą usługę cash-back, czyli możliwość wypłacania gotówki podczas płacenia za zakupy kartą – (promocja trwa w okresie 1/03/2014 – 31/08/2014)

Od kwietnia 2014 r. Bank BGŻ, odpowiadając na potrzeby klientów, rozszerzył ofertę ubezpieczeniową o nowy produkt – *Terminowe Ubezpieczenie na Życie*, które jest ubezpieczeniem indywidualnym z bardzo szerokim zakresem ochronnym. Ubezpieczenie to jest dedykowane klientom bankowości osobistej.

8.2.2. BGŻOPTIMA

Oferta BGŻOptima stanowi uzupełnienie oferty Banku w zakresie produktów oszczędnościowych i inwestycyjnych i skierowana jest do klientów, którzy chcą skorzystać z usług finansowych w sieci internetowej. W skład oferty BGŻOptima wchodzi lokaty, konta oszczędnościowe oraz dystrybucja jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

W pierwszej połowie 2014 r. oferta Banku była konsekwentnie rozwijana w obszarze produktów depozytowych i inwestycyjnych – między innymi wprowadzono nowe TFI oraz lokaty inwestycyjne (strukturyzowane). Według stanu na 30 czerwca 2014 r. liczba klientów obsługiwanych przez BGŻOptima wyniosła 138,4 tys., co oznacza, że od początku roku pozyskano 26,3 tys. nowych klientów. W pierwszej połowie 2014 r. główny nacisk położony był na zwiększenie wolumenu przy jednoczesnej dalszej poprawie średniej marży.

8.2.3. DZIAŁALNOŚĆ DEPOZYTOWA

W pierwszej połowie 2014 r. zaproponowano klientom oferty oparte na produktach stwarzających warunki do osiągnięcia wyższych zysków niż na standardowych produktach depozytowych oraz oferty promocyjne premiujące nowe środki.

Wachlarz produktowy Banku rozszerzono o 5 nowych subskrypcji lokat inwestycyjnych oraz 2 oferty specjalne dla nowego rachunku oszczędnościowego „Konto z Zyskiem”.

Ponadto Bank aktywnie rozszerzał współpracę z klientami zakwalifikowanymi do Segmentu VIP, oferując ciekawe propozycje cenowe dla wybranych terminów *Lokaty bardzo osobistej* (9 edycji) oraz wprowadzając *Lokatę Urodzinową*, skierowaną do klientów korzystających również z innych produktów będących w ofercie Banku.

Według stanu na 30.06.2014 r. depozyty klientów detalicznych wyniosły 17 501 035 tys. PLN i były o 1 151 381 tys. PLN (7,0%) wyższe niż rok wcześniej. Głównym czynnikiem ich wzrostu było zwiększenie wolumenu lokat terminowych (standardowych, jak i negocjowanych) w Oddziałach Banku. Znaczącą dynamikę wzrostu odnotowały również lokaty inwestycyjne oferowane klientom poprzez sieć placówek Banku (wzrost z 178,4 mln PLN na koniec czerwca 2013 r. do 434,7 mln PLN na koniec czerwca 2014 r.), jak i poprzez internetowy kanał dystrybucji BGŻOptima (odpowiednio: z 2,2 mln PLN do 34,7 mln PLN).

Tabela 23. Wolumen depozytów detalicznych

tys. PLN	30.06.2014	31.12.2013	30.06.2013	zmiana r/r	
				tys. PLN	%
Rachunki bieżące i oszczędnościowe	10 277 273	10 100 652	10 869 480	(592 207)	(5,4%)
Lokaty terminowe	7 165 722	6 208 272	5 469 447	1 696 275	31,0%
Inne zobowiązania	58 040	68 250	10 727	47 313	441,1%
Depozyty klientów indywidualnych - razem	17 501 035	16 377 174	16 349 654	1 151 381	7,0%
w tym: BGŻOptima	4 863 211	4 181 477	4 021 314	841 897	20,9%

Liczba kont rachunków depozytowych systematycznie wzrasta; na koniec czerwca 2014 r. wyniosła 1 238,6 tys. sztuk, co daje wzrost r/r o 100,9 tys. kont (tj. 8,9%).

Tabela 24. Liczba rachunków depozytowych

tys. szt.	30.06.2014	30.06.2013	zmiana r/r	
			tys. szt.	%
Liczba rachunków depozytowych* w oddziałach, w tym:	1 238,6	1 137,7	100,9	8,9%
Konta osobiste	659,5	625,9	33,6	5,4%
Konta oszczędnościowe	333,5	284,2	49,3	17,3%
Liczba kont oszczędnościowych w BGŻOptima	158,0	115,1	42,9	37,3%

* bez rachunków technicznych

8.2.4. DZIAŁALNOŚĆ KREDYTOWA

W I półroczu 2014 r. działalność Banku w obszarze kredytów detalicznych koncentrowała się na zwiększaniu udziałów Banku w rynku kredytów detalicznych z jednoczesnym utrzymaniem poziomu ich rentowności.

Według stanu na koniec czerwca 2014 roku wartość portfela brutto kredytów detalicznych wyniosła 9 869 441 tys. PLN i była o 532 662 tys. PLN (tj. 5,7%) wyższa w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Głównymi czynnikami wzrostu była sprzedaż: kredytów gotówkowych oraz kredytów hipotecznych w złotych.

W 2014 r. Bank kontynuował dynamiczny wzrost portfela kredytów gotówkowych, który na koniec czerwca 2014 r. wyniósł 1 216 261 tys. PLN i był o 36,1% wyższy niż przed rokiem. Przyczyniły się do tego kampanie marketingowe organizowane przez Bank w mediach ogólnopolskich (TV, Internecie oraz radiu), a także wdrożenie nowych funkcjonalności produktowych.

W tym samym okresie zrealizowano szereg akcji promocyjnych skierowanych do szerokiego grona klientów m.in. posiadaczy kredytów hipotecznych oraz osób będących liderami opinii w swoich środowiskach. Zgodnie z ideą „Bank BGŻ - Dobrze służy ludziom” oraz w celu budowania świadomości ekonomicznej klientów w zakresie pozytywnej historii kredytowej została rozpoczęta współpraca z Biurem Informacji Kredytowej (BIK). Dzięki tej współpracy dla klientów z bardzo dobrą historią w BIK, Bank BGŻ zaoferował kredyt gotówkowy dostępny po przedłożeniu certyfikatu BIK Pass. Największe uznanie wśród klientów zdobyła jednak oferta „Kredyt za darmo”, w której kredytobiorca nie ponosił żadnych kosztów z tytułu zaciągniętego zobowiązania. Promocja umożliwiła pozyskanie nowego portfela klientów (ponad 11 tys. nowych klientów), którym później zaproponowano kolejne kredyty w ramach akcji preapproved. Na atrakcyjność produktu wpływ miała również nowa funkcjonalność tj. możliwość elastycznego wyboru daty płatności raty na etapie wnioskowania o kredyt gotówkowy.

Zmianie uległy także podstawowe parametry kredytu tj. wydłużono okres kredytowania do 96 miesięcy oraz zwiększono kwotę kredytu gotówkowego do 150 000 PLN bez dodatkowych zabezpieczeń. Klienci mieli również pełną swobodę w wyborze kredytu z ubezpieczeniem spłaty lub bez ubezpieczenia. Wprowadzone zmiany umożliwiły sprzedaż większych wolumenów kredytu gotówkowego na dłuższe okresy, przy zachowaniu niskich obciążeń kredytowych klientów.

W lutym 2014 r. Bank BGŻ dołączył do grona banków przyjmujących wnioski o kredyt z finansowym wsparciem ze środków budżetu państwa w ramach programu „Mieszkanie dla Młodych” (MdM). Bank BGŻ zdecydował się na przystąpienie do programu, aby rozszerzyć ofertę produktów hipotecznych i wyjść naprzeciw oczekiwaniom klientów, którzy postrzegają kredyt w programie MdM jako bardzo korzystną formę finansowania zakupu pierwszej nieruchomości. Dodatkowo intensyfikowano działania mające wpłynąć na wzrost przychodów zarówno odsetkowych, jak i pozaodsetkowych, w szczególności poprzez zmianę taryfy opłat i prowizji, rezygnację z niektórych obniżek stosowanych przy udzieleniu kredytu hipotecznego bądź budowlanego, a także podniesienie marży dla kredytu konsolidacyjnego i pożyczki hipotecznej.

Tabela 25. Wolumen kredytów detalicznych

tys. PLN	30.06.2014	31.12.2013	30.06.2013	zmiana r/r	
				tys. PLN	%
Kredyty w rachunku bieżącym	105 591	103 674	96 231	9 360	9,7%
Kredyty mieszkaniowe	8 166 188	8 038 380	7 892 242	273 946	3,5%
– złotowe	5 220 066	5 035 855	4 680 710	539 356	11,5%
– walutowe	2 946 122	3 002 525	3 211 532	(265 410)	(8,3%)
Kredyty gotówkowe	1 216 261	1 018 435	893 610	322 651	36,1%
Kredyty związane z funkcjonowaniem kart kredytowych	84 484	82 295	74 836	9 648	12,9%
Pozostałe kredyty dla klientów detalicznych	296 917	326 411	379 900	(82 983)	(21,8%)
Kredyty dla klientów detalicznych - razem	9 869 441	9 569 195	9 336 819	532 622	5,7%

Niestety utrzymujące się od kilku lat zahamowanie na rynku kredytów hipotecznych, spowodowane nie tylko spadkiem skłonności osób prywatnych do długoterminowego zadłużania się, ale także finansowaniem zakupu nieruchomości z własnych oszczędności, przełożyło się na poziom sprzedaży złotych kredytów hipotecznych w I półroczu 2014 r., który wyniósł 388,9 mln PLN i był niższy o 18% niż w I półroczu 2013 r. Jest to jednak tendencja, która dotyka większość banków i nawet rozpoczęcie programu MdM nie wpłynęło, w znaczący sposób, na zmianę sytuacji na rynku kredytów hipotecznych. Portfel walutowych kredytów mieszkaniowych (wycofanych z oferty Banku w 2009 r.) ulega systematycznemu zmniejszaniu.

Tabela 26. Liczba rachunków kredytowych klientów detalicznych

tys. szt.	30.06.2014	31.12.2013	30.06.2013	zmiana r/r	
Kredyty hipoteczne, budowlane i konsolidacyjne	56,8	56,1	54,9	1,9	3,5%
Kredyty gotówkowe	124,3	104,1	97,0	27,3	28,1%

8.3. USŁUGI MAKLERSKIE ORAZ DYSTRYBUCJA JEDNOSTEK UCZESTNICTWA TFI

Biuro Maklerskie Banku BGŻ (BM BGŻ) koncentruje się na obsłudze klientów detalicznych, a oferta świadczonych usług stanowi uzupełnienie oferty Banku w zakresie produktów inwestycyjnych. Biuro Maklerskie obsługuje również wybranych klientów instytucjonalnych, do których należą OFE, TFI i inne podmioty zarządzające powierzonymi im aktywami.

Przychody z tytułu prowizji i opłat maklerskich w I półroczu 2014 r. wyniosły 2 463 tys. PLN i były wyższe o 28% w porównaniu do I półrocza 2013. W analizowanym okresie dynamicznie wzrosły również prowizje od sprzedaży jednostek uczestnictwa w TFI prowadzonej w Centrach Obsługi Produktów Inwestycyjnych (COPI) oraz oddziałach Banku. W I półroczu 2014 r. ww. prowizje wyniosły 7 045 tys. PLN i były o 89% wyższe niż rok wcześniej.

Oferta dystrybucji funduszy inwestycyjnych nieustannie rozszerza się. Na koniec czerwca 2014 r. BM BGŻ prowadziło sprzedaż 118 funduszy zarządzanych przez 9 Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych. Według stanu na 30.06.2014 r. wartość aktywów TFI sprzedanych za pośrednictwem BGŻ wyniosła 1 205,04 mln PLN i była o 66% wyższa niż rok wcześniej.

W I połowie 2014 r. BM BGŻ brało udział w przeprowadzeniu 8 emisji (ofert) na rynku pierwotnym. W przypadku 4 z nich Biuro pełniło funkcję oferującego, biorąc udział na każdym etapie oferty zarówno w przygotowaniu, jak i przeprowadzeniu oferty jako jej organizator.

Tabela 27. Przychody prowizyjne Biura Maklerskiego Banku BGŻ

tys. PLN	30.06.2014	30.06.2013	zmiana r/r	
			tys. PLN	%
Prowizje i opłaty brokerskie	2 463	1 928	535	27,7%
Prowizje od sprzedaży jednostek uczestnictwa w TFI	7 045	3 727	3 318	89,0%
Przychody prowizyjne od operacji brokerskich	9 508	5 655	3 853	68,1%

Tabela 28. Udział Biura Maklerskiego Banku BGŻ w obrotach na GPW

		30.06.2014		30.06.2013	
		udział	wolumen	udział	wolumen
Akcje	mln PLN	0,29%	630,46	0,16%	368,89
Obligacje	mln PLN	3,56%	33,49	0,24%	5,02
Kontrakty	szt.	0,46%	44 864	0,62%	73 941
Certyfikaty inwestycyjne	mln PLN	1,93%	1,22	3,00%	1,36
Opcje	szt.	0,37%	1 543	0,26%	2 031

Wzrost wyników Biura Maklerskiego to efekt konsekwentnie realizowanej Strategii Rozwoju kładącej nacisk zarówno na jakość zasobów ludzkich, jak i na rozwój oferty produktowej.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Klientów, chcąc ułatwić im podejmowanie decyzji inwestycyjnych BM BGŻ wprowadziło do oferty usługę doradztwa inwestycyjnego oraz fundusz inwestycyjny pod marką BGŻ.

Usługa doradztwa inwestycyjnego jest obecnie w stadium pilotażu i oferowana jest wyłącznie w Centrach Obsługi Produktów Inwestycyjnych. Trwają jednakże prace nad uruchomieniem sprzedaży w Oddziałach Banku. Biuro oferuje trzy warianty usługi: portfele funduszy inwestycyjnych, portfele giełdowe oraz portfele mieszane. W ramach portfeli modelowych są dostępne 4 strategie inwestycyjne: konserwatywna, stabilna, zrównoważona i dynamiczna.

W maju 2014 r. Biuro Maklerskie Banku BGŻ wspólnie z Ipopema TFI utworzyło BGŻ Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty (BGŻ SFIO). W ofercie dostępnej dla klientów znajdują się cztery subfundusze wchodzące w skład BGŻ SFIO, zróżnicowane pod względem poziomu ryzyka inwestycyjnego i oczekiwanej stopy zwrotu: konserwatywny, stabilny, zrównoważony i dynamiczny. Oferta jest dostępna zarówno w oddziałach Banku, jak i poprzez sieć internetową BGŻOptima.

8.4. BANKOWOŚĆ INSTYTUCJONALNA

8.4.1. SEGMENTACJA KLIENTÓW

W 2013 r. weszły w życie nowe zasady segmentacji klientów. Zmieniono kryteria klasyfikacji klientów instytucjonalnych do poszczególnych segmentów DP, MSP i Mikro. Zgodnie z nową klasyfikacją, klienci instytucjonalni segmentu:

- **Dużych Przedsiębiorstw** – to przedsiębiorcy prowadzący pełną sprawozdawczość finansową, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości (warunek ten nie musi być spełniony w przypadku rolników), których roczne przychody netto za poprzedni rok obrotowy są większe lub równe 60 mln PLN lub których zaangażowanie kredytowe Banku wobec klienta jest większe lub równe 25 mln PLN.
- **Małych i Średnich Przedsiębiorstw** – to przedsiębiorcy prowadzący pełną sprawozdawczość finansową, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości (warunek ten nie musi być spełniony w przypadku rolników), których roczne przychody netto za poprzedni rok obrotowy mieszczą się w przedziale 10-60 mln PLN lub których zaangażowanie kredytowe Banku wobec klienta mieści się w przedziale 2-25 mln PLN (w przypadku rolników od 1-25 mln PLN).
- **Mikroprzedsiębiorstw** – to przedsiębiorcy nie prowadzący pełnej sprawozdawczości finansowej, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości, lub przedsiębiorcy prowadzący pełną sprawozdawczość finansową, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości, których roczne przychody netto za poprzedni rok obrotowy są mniejsze od 10 mln PLN oraz zaangażowanie kredytowe Banku wobec klienta jest mniejsze niż 2 mln PLN.

W ramach powyższych segmentów funkcjonują podsegmenty klientów z obszaru agro i non-agro, w ramach których wydzielono segment rolników, organizacji non-profit i instytucji finansowych.

8.4.2. ROZWÓJ OFERTY PRODUKTOWEJ

Pakiety produktowe i produkty transakcyjne

Segment Mikro

W pierwszym półroczu 2014 r. nie były wprowadzane nowe produkty depozytowe i transakcyjne dla klientów segmentu Mikroprzedsiębiorstw oraz nie dokonano zmian w zasadach funkcjonowania produktów będących już w ofercie Banku.

Segment MSP i DP

W 2013 r. został uruchomiony nowy proces otwierania rachunku bankowego wraz z umową kompleksową na produkty bankowości transakcyjnej dla klientów korporacyjnych (MSP i DP). Celem implementacji nowego procesu jest skrócenie czasu przygotowania umowy oraz maksymalne uproszczenie dokumentacji umowy. Umowa kompleksowa zapewnia klientowi w ramach jednej umowy ramowej dostęp do podstawowych produktów bankowości transakcyjnej, tj.: rachunków rozliczeniowych,

lokata, dostęp do bankowości elektronicznej, możliwość przeprowadzania transakcji wymiany walut, dostęp do usługi identyfikacji płatnika (IDEN) oraz możliwość korzystania z kart debetowych. Dodatkowe produkty uruchamiane są po złożeniu przez klienta odpowiedniego wniosku, bez konieczności podpisywania aneksu do umowy. Równoległe z umową kompleksową została wprowadzona Taryfa Opłat i Prowizji dla Klientów Korporacyjnych, która poza uproszczeniem zawartości odzwierciedla wyłącznie ofertę dla tego segmentu. Nowa Taryfa wprowadza trzy plany taryfowe:

- *Standard* – plan skierowany do segmentu MSP i DP, zakłada m.in. możliwość stosowania indywidualnych decyzji cenowych;
- *e-Biznes Lider Prestiż* – plan skierowany do segmentu MSP jako pakiet internetowy, tj. tanie operacje realizowane w kanałach elektronicznych, droższe operacje realizowane w oddziałach;
- *Agro Lider Prestiż* – plan skierowany do rolników oferujący m.in. tanie operacje w oddziałach.

Zapoczątkowany w ubiegłym roku proces migracji klientów na w/w nowe umowy kompleksowe dobiega końca; na koniec I półrocza 2014 roku zmigrowanych zostało blisko 90% umów Klientów Korporacyjnych (z wyłączeniem klientów z grupy jednostek samorządu terytorialnego, których umowy nie podlegają wymianie). Celem strategicznym tych działań jest dalszy wzrost przychodów prowizyjnych oraz utrzymanie przychodów odsetkowych na dotychczasowym poziomie.

Kredyty

Segment Mikro

Od 17.03.2014 r. rozszerzono zakres podmiotowy Pożyczki niezabezpieczonej o klientów segmentu Mikro stosujących pełną rachunkowość i prowadzących działalność gospodarczą inną niż wytwórcza w rolnictwie.

Oferta dla klientów segmentu Mikro stosujących uproszczoną rachunkowość nie uległa istotnym zmianom.

Finansowanie agrobiznesu

Linia gwarancyjna de minimis

6 czerwca 2013 r. została podpisana Umowa portfelowej linii gwarancyjnej de minimis z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK). Gwarancja de minimis umożliwia zabezpieczenie spłaty kredytu przeznaczonego na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej i oferowana jest na preferencyjnych warunkach. Klienci Banku BGŻ mogą składać wnioski o gwarancje de minimis przy okazji ubiegania się o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym, kredyt obrotowy w rachunku kredytowym, lub kredyt rewolwingowy. Gwarancją mogą być również objęte odnawiane umowy kredytowe dotyczące kredytów na działalność obrotową. W przypadku zwiększania kwoty kredytu nieodnawialnego, gwarancją może zostać objęta kwota o jaką ulega zwiększeniu wartość kredytu. Gwarancja de minimis BGK może zostać udzielona przedsiębiorstwom z sektora MSP posiadającym zdolność kredytową.

Gwarancje de minimis BGK nie są przeznaczone dla podmiotów działających m.in. w dziedzinie produkcji podstawowej, przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, rybołówstwa i akwakultury oraz sektora węglowego. Główne korzyści dla klienta to: (i) minimum formalności związane z uzyskaniem gwarancji BGK; (ii) możliwość otrzymania wyższej kwoty limitu kredytowego w stosunku do standardowej oferty; (iii) brak opłaty prowizyjnej za 1 rok gwarancji BGK; (iv) możliwość otrzymania kredytu nawet w przypadku posiadania niewystarczających zabezpieczeń rzeczowych lub ich braku.

13 listopada 2013 r. Bank podpisał aneks do Umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Aneks ten umożliwia udzielanie gwarancji de minimis BGK również dla kredytów inwestycyjnych. Produktami, do których również będzie miała zastosowania gwarancja de minimis są: kredyty komercyjne inwestycyjne; kredyty inwestycyjne z linii EBI; kredyty inwestycyjne na finansowanie odnawialnych źródeł energii - Kredyt Zielona Energia. Maksymalny okres obowiązywania gwarancji dla kredytu inwestycyjnego wynosi 99 miesięcy. Gwarancje dla kredytów inwestycyjnych są udzielane w ramach limitu udostępnionego przez BGK umową PLD z dnia 6 czerwca 2013 roku.

28 maja 2014 r. Bank podpisał z Bankiem Gospodarstwa Krajowego aneks zwiększający przyznany BGŻ S.A. limit gwarancji portfelowych w ramach de minimis. 27 czerwca 2014 r. natomiast podpisano aneks związany ze zmianą przepisów regulujących udzielanie gwarancji de minimis oraz wydłużeniem okresu funkcjonowania programu wsparcia do końca 2015 r.

Program Polseff

W kwietniu 2014 r. Bank zawarł ostatnią umowę kredytową w ramach Programu Finansowania Rozwoju Energii Zrównoważonej w Polsce realizowanego wspólnie z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju i w pełni wykorzystał limit 50 mln EUR przeznaczony na finansowanie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw będących klientami Banku.

Agro Progres

We wrześniu 2013 r. wprowadzono do oferty nowy produkt – kredyt inwestycyjny *Agro Progres*, który przeznaczony jest na finansowanie gospodarstw rolnych. Kredyt jest alternatywą dla kredytów preferencyjnych, dając możliwość znacznie szerszego i bardziej elastycznego zakresu finansowania przy porównywalnych kosztach. Przeznaczony jest dla osób prowadzących działalność rolniczą, które chcą powiększyć i unowocześnić swoje gospodarstwo, szczególnie przez zakup ziemi.

Kredyt może być udzielony nawet na 30 lat, a Bank BGŻ na życzenie klienta wystawia promesę kredytową ważną przez 12 miesięcy. Dzięki niej kredytobiorca może zrealizować wszystkie swoje plany inwestycyjne w ciągu roku. Możliwość wyboru stałego oprocentowania sprawia, że raty są równe, a zmiana stóp procentowych nie wpływa na obciążenia domowego budżetu. W przypadku przejściowego pogorszenia się sytuacji w gospodarstwie, można zawiesić spłatę kapitału korzystając z tzw. „wakacji kredytowych”.

W odróżnieniu od kredytów preferencyjnych, kredyt *Agro Progres* daje swobodę w ustaleniu zakresu i skali planowanej inwestycji oraz elastyczny harmonogram spłat, dostosowany do specyfiki prowadzonej działalności. W indywidualnych przypadkach jest możliwość ustalenia rocznych spłat kapitału. Bank nie wymaga wysokiego wkładu własnego, a procedura udzielania kredytu jest przyjazna i została ograniczona do minimum. Klient nie musi przedstawiać biznes planu - ocena zdolności kredytowej może być przeprowadzona w oparciu o aktualnie prowadzoną produkcję.

W I kwartale 2014r. obniżona została minimalna kwota kredytu *Agro Progres* jaki może być udzielony na okres powyżej 15 lat z kwoty 200 tys. PLN do poziomu 100 tys. PLN, a ponadto została wprowadzona zasada stosowania, w zakresie ustanawiania zabezpieczeń, ogólnie obowiązujących w BGŻ S.A. przepisów w tym zakresie w celu zachowania zgodności z postanowieniami Rekomendacji S wchodzącymi w życie od 1 lipca 2014 r.

Zdarzenia mające wpływ na rynek kredytów preferencyjnych w I połowie 2014:

- wprowadzenie istotnych ograniczeń oraz zmian w finansowaniu zakupu użytków rolnych,
- modyfikacja zasad udzielania kredytów klęskowych obrotowych,
- przywrócenie finansowania przetwórstwa produktów rolnych dla wszystkich podmiotów,
- kontynuacja zasad udzielania części linii kredytowych inwestycyjnych z lat ubiegłych.

Zakup użytków rolnych

- Od 1 stycznia 2014 r. do 8 maja 2014 r. wyłączono możliwość zakupu użytków rolnych na zasadach preferencyjnych. Z dniem 31 grudnia 2013 r. straciła moc decyzja Rady 2010/10/WE z dnia 20 listopada 2009 r. w sprawie przyznania możliwości stosowania przez władze Rzeczypospolitej Polskiej pomocy państwa na zakup nieruchomości rolnych w okresie od dnia 1.01.2010 r. do dnia 31.12.2013 r., na podstawie, której udzielana była pomoc krajowa na zakup użytków rolnych.
- Od 9 maja 2014 r. w związku z nowelizacją przepisów krajowych (Rozporządzenia Rady Ministrów i Zarządzenia Prezesa ARiMR) wprowadzono ponownie możliwość zakupu użytków rolnych z udziałem kredytu preferencyjnego:
  - nowa forma pomocy w ramach linii nKZ i nGR z dopłatami do oprocentowania w formie pomocy de minimis (dopłaty do wysokości 15 tys. EUR na cały okres kredytowania);
  - w ramach linii nIP, nMR, nBR15 oraz CSK do 10% kosztów kwalifikowanych inwestycji, np. zakupu użytków rolnych pod potrzeby budowy lub modernizacji budynków gospodarczych.

Modyfikacja zasad udzielania kredytów klęskowych obrotowych

W związku z nowelizacją regulacji KE oraz przepisów krajowych od dnia 9 maja 2014 r. zmieniono zasady wyliczania kwoty pomocy de minimis w formie dopłat do kredytów klęskowych obrotowych. Taka pomoc jest udzielana w przypadkach, kiedy straty w gospodarstwie w wyniku klęsk żywiołowych nie przekraczają 30%. Kwota pomocy w postaci dopłat do oprocentowania została zwiększona z 7,5 tys. do 15 tys. EUR. Wysokość pomocy wyliczana jest jednorazowo na cały okres kredytowania i nie ulega ponownemu przeliczeniu w okresie spłaty kredytu.

Finansowania przetwórstwa produktów rolnych dla wszystkich podmiotów

Od 9 maja 2014 r. przywrócono możliwość finansowania inwestycji dla wszystkich podmiotów niezależnie od formy prowadzenia działalności oraz wielkości podmiotu. W przypadku dużych przedsiębiorstw (wg klasyfikacji WE), które mogą korzystać z pomocy krajowej jedynie w formie pomocy de minimis kwota pomocy pozostała bez zmian i wynosi 200 tys. EUR, ale wyliczana jest jednorazowo na cały okres kredytowania bez możliwości ponownego przeliczania.

Ubezpieczenia dla rolników

Przy współpracy z Concordia Polska TUW Bank posiada w swojej ofercie produkty ubezpieczeniowe dla rolników (ubezpieczenia dobrowolne i obowiązkowe). W I półroczu 2014 r. nie były wprowadzane nowe produkty oraz nie dokonano istotnych zmian w zasadach funkcjonowania produktów będących już w ofercie Banku.

8.4.3. DZIAŁALNOŚĆ KREDYTOWA

W pierwszym półroczu 2014 r. miał miejsce wzrost wolumenu kredytów dla klientów instytucjonalnych. Według stanu na 30.06.2014 r. wartość portfela kredytowego brutto wyniosła 20 411 504 tys. PLN i była o 2 466 814 tys. PLN, tj. 13,7%, wyższa niż na 31.12.2013 r. W ujęciu rocznym (r/r) portfel kredytowy odnotował wzrost o 14,8%.

Tabela 29. Kredyty brutto dla klientów instytucjonalnych

tys. PLN	30.06.2014	31.12.2013	30.06.2013	zmiana r/r	
				tys. PLN	%
W rachunku bieżącym, w tym:	4 999 669	4 168 862	4 071 259	928 410	22,8%
– przedsiębiorstwa	2 255 378	1 907 354	2 031 975	223 403	11,0%
– przedsiębiorcy indywidualni	365 712	313 552	326 648	39 064	12,0%
– rolnicy	2 271 848	1 926 116	1 673 206	598 642	35,8%
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	15 411 835	13 775 828	13 707 801	1 704 034	12,4%
– przedsiębiorstwa, w tym:	8 156 047	6 892 196	7 238 932	917 115	12,7%
- inwestycyjne	5 059 803	4 238 097	4 535 650	524 153	11,6%
- obrotowe	1 994 047	1 752 067	1 675 785	318 262	19,0%
– przedsiębiorcy indywidualni	1 312 720	1 259 146	1 220 963	91 757	7,5%
– rolnicy	5 589 851	5 217 481	4 908 308	681 543	13,9%
– instytucje sektora budżetowego	238 432	251 572	272 937	(34 505)	(12,6%)
– pozostałe podmioty	114 785	155 433	66 661	48 124	72,2%
Kredyty dla klientów instytucjonalnych - razem	20 411 504	17 944 690	17 779 060	2 632 444	14,8%
z czego:					
kredyty preferencyjne	4 669 701	4 657 474	4 504 036	165 665	3,7%

Na zwiększenie akcji kredytowej w 2014 r. wpłynęły następujące czynniki:

- zwiększona akcja kredytowa wobec mikroprzedsiębiorstw,
- przejęcie portfela Rabobank Polska w kwocie 1,9 mld PLN,
- polityka branżowa Banku – identyfikująca branże podwyższonego ryzyka i determinująca zaostrzenie warunków kredytowania dla podmiotów w nich działających.

8.4.4. DZIAŁALNOŚĆ DEPOZYTOWA

W I półroczu 2014 r. Bank kontynuował ostrożną politykę cenową wobec depozytów instytucjonalnych, ukierunkowaną na uzyskanie poprawy marży odsetkowej przy jednoczesnym zabezpieczeniu sytuacji płynnościowej.

Depozyty klientów korporacyjnych ogółem wykazywały tendencję wzrostową. Wzrost wolumenu rachunków bieżących o 321 536 tys. PLN r/r (tj. 7,2%) pokrył spadek odnotowany dla produktów lokat terminowych o 97 839 tys. PLN i pozostałych zobowiązań o 5 215 tys. PLN. Szczegółowa analiza wskazuje, iż w segmencie rolników zaobserwowany został znaczny wzrost wolumenu lokat terminowych o 109 033 tys. PLN (tj. o 69,4%), przy podobnym spadku kwotowym środków gromadzonych na rachunkach bieżących. Tendencja odwrotna wystąpiła w segmencie przedsiębiorstw (spadek wolumenu lokat terminowych o 206 872 tys. PLN, przy wzroście środków na rachunkach bieżących o 423 880 tys. PLN) oraz wśród klientów sektora budżetowego.

W wolumenie depozytowym na koniec czerwca 2014 r. 0,3 mld PLN stanowiły depozyty przeniesione z Rabobank Polska.

Bank zwiększył jednocześnie skalę finansowania od niebankowych podmiotów finansowych, zwłaszcza w zakresie lokat terminowych (wzrost r/r o 286 405 tys. PLN, tj. 27,2%).

Tabela 30. Depozyty klientów instytucjonalnych

tys. PLN	30.06.2014	31.12.2013	30.06.2013	zmiana r/r	
				tys. PLN	%
Pozostałe podmioty finansowe	1 345 843	1 046 953	1 064 957	280 886	26,4%
Rachunki bieżące	6 578	9 894	12 097	(5 519)	(45,6%)
Lokaty terminowe	1 339 254	1 037 048	1 052 849	286 405	27,2%
Inne zobowiązania	11	11	11	-	-
Klienci korporacyjni	8 716 731	8 466 523	8 498 249	218 482	2,6%
Rachunki bieżące	4 798 291	4 891 038	4 476 755	321 536	7,2%
Lokaty terminowe	3 850 004	3 510 860	3 947 843	(97 839)	(2,5%)
Inne zobowiązania	68 436	64 625	73 651	(5 215)	(7,1%)
W tym rolnicy:	1 240 411	1 200 404	1 235 686	4 725	0,4%
Rachunki bieżące	968 530	1 040 784	1 070 874	(102 344)	(9,6%)
Lokaty terminowe	266 221	152 923	157 188	109 033	69,4%
Inne zobowiązania	5 660	6 697	7 624	(1 964)	(25,8%)
Klienci sektora budżetowego	689 030	602 066	765 025	(75 995)	(9,9%)
Rachunki bieżące	484 383	458 346	473 172	11 211	2,4%
Lokaty terminowe	204 518	143 593	291 727	(87 209)	(29,9%)
Inne zobowiązania	129	127	126	3	2,4%
Depozyty klientów instytucjonalnych - razem	10 751 604	10 115 542	10 328 231	423 373	4,1%

8.4.5. FINANSOWANIE HANDLU

Oferta produktów finansowania operacji handlu zagranicznego obejmuje: akredytywy dokumentowe eksportowe i importowe, inkasa dokumentowe eksportowe i importowe, dyskonto akredytywy, gwarancje nostro i loro, awale i poręczenia, faktoring oraz polecenia wypłaty w obrocie dewizowym.

Faktoring

W ramach świadczenia usług faktoringowych, w I półroczu 2014 r. Bank nabył 65 899 faktur o łącznej wartości 1 165 628 tys. PLN, w porównaniu z 73 756 fakturami o łącznej wartości 1 525 410 tys. PLN nabytymi w I półroczu 2013 r.

W czerwcu 2014 r. Bank dokonał zmian w przepisach wewnętrznych dotyczących faktoringu, w celu spełnienia wymogów wynikających z wewnętrznego audytu procesu faktoringowego i podatku VAT od usług faktoringowych.

Do oferty Banku dodano produkt „finansowanie dostawców”, polegający na spłacie przez Bank, na rachunki dostawców towarów/usług, wierzytelności handlowych należnych im od odbiorców – klientów Banku.

Klienci, poprzez system bankowości internetowej eBGZFirma, uzyskali dostęp do wyciągu z rachunku, na którym księgowane jest zaangażowanie faktoringowe. Wdrożono nowe rozwiązanie polegające na automatycznym generowaniu wezwań do zapłaty i potwierdzeń sald, w celu poprawy terminowości i jakości płatności przez kontrahentów faktoringowych.

Gwarancje bankowe

Według stanu na koniec czerwca 2014 r. łączna kwota zobowiązań gwarancyjnych udzielonych klientom wynosiła 365 941 tys. PLN. W portfelu znajdowało się 1 560 udzielonych gwarancji.

Spadek wartości udzielonych gwarancji w porównaniu ze stanem na koniec czerwca 2013 r. jest skutkiem głównie bardziej ostrożnościowego podejścia Banku w stosunku do klientów z branży budowlanej, w tym zajmujących się budową dróg, która to branża najczęściej korzysta z gwarancji bankowych jako formy zabezpieczenia kontraktów handlowych.

Akredytywy

W pierwszym półroczu 2014 r. Bank otworzył 126 akredytyw importowych na łączną kwotę 32 mln PLN (wobec 122 akredytyw na łączną kwotę 30,8 mln PLN w pierwszym półroczu 2013 r.) oraz obsłużył 55 akredytyw eksportowych na łączną kwotę 34,3 mln PLN (wobec 41 akredytyw na łączną kwotę 14,5 mln PLN w pierwszym półroczu 2013 r.).

Statystyki transakcji

W pierwszej połowie 2014 r. utrzymana została tendencja wzrostowa w przelewach z tytułu transakcji handlu zagranicznego. Udział SEPA Credit Transfer w ogólnej liczbie transferów eksportowych wzrósł do poziomu 75,7% w pierwszym półroczu 2014 r. z 67,0% w I połowie 2013 r. Udział transferów SEPA w ogólnej liczbie zleceń importowych w pierwszej połowie 2014 r. utrzymał się na poziomie jak w analogicznym okresie 2013 r. i wyniósł 69,8%.

Tabela 31. Statystyki operacji obsługiwanych przez BGŻ S.A.

Rodzaj transakcji	Liczba / wartość	30.06.2014	30.06.2013	zmiana r/r
Transakcje za pośrednictwem rachunków nostro (banki komercyjne i NBP)	Liczba transakcji	411 542	371 723	10,7%
	Wartość w mld PLN	1 484	1 794	(17,3%)
Transakcje za pośrednictwem rachunków lora	Liczba transakcji	33 998	51 140	(33,5%)
	Wartość w mld PLN	508	421	20,7%
Przelewy eksportowe (otrzymane z zagranicy)	Liczba przelewów	243 202	226 812	7,2%
	Wartość w mln PLN	9 919	10 208	(2,8%)
<i>w tym: transfery SEPA Credit Transfer</i>	<i>Liczba transferów</i>	<i>184 049</i>	<i>152 042</i>	<i>21,1%</i>
	<i>Wartość w mln PLN</i>	<i>4 343</i>	<i>3 851</i>	<i>12,8%</i>
Przelewy importowe (wysłane za granicę)	Liczba przelewów	111 266	94 255	18,0%
	Wartość w mln PLN	5 232	5 705	(8,3%)
<i>w tym: transfery SEPA Credit Transfer</i>	<i>Liczba transferów</i>	<i>77 701</i>	<i>65 210</i>	<i>19,2%</i>
	<i>Wartość w mln PLN</i>	<i>2 882</i>	<i>2 781</i>	<i>3,6%</i>
Akredytywy własne i inkasa własne (nowootwarte)	Liczba	154	142	8,5%
	Wartość w mln PLN	59	48	22,9%
Udzielone gwarancje i promesy własne	Liczba	579	636	(9,0%)
	Wartość w mln PLN	88	156	(43,6%)
Operacji dokumentowe obce oraz gwarancje obce	Liczba	293	281	4,3%
	Wartość w mln PLN	112	92	21,7%

8.5. DZIAŁALNOŚĆ NA RYNKU DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

W I półroczu 2014 r. Bank obsługiwał dwa niepubliczne programy emisji papierów dłużnych, w tym jeden program emisji obligacji jednostki samorządu terytorialnego. Przy programie emisji obligacji korporacyjnych Bank pełnił rolę Agenta Emisji, Agenta Płatniczego, Agenta Kalkulacyjnego, Dealera oraz Depozytariusza.

8.6. DZIAŁALNOŚĆ NA RYNKU PIENIĘŻNYM I WALUTOWYM

W pierwszym półroczu 2014 r. wpływ na działalność Banku na rynku pieniężnym i walutowym miały następujące czynniki:

- kontynuacja ograniczania programu skupu aktywów przez Rezerwę Federalną rozpoczętego w grudniu 2013 r.,
- utrzymywanie się niskiego tempa wzrostu gospodarczego w strefie Euro, któremu towarzyszył spadek inflacji CPI,
- wprowadzenie przez Europejski Bank Centralny nowych narzędzi polityki monetarnej nakierowanych na wzrost akcji kredytowej w strefie Euro połączony z obniżką stóp procentowych,
- zwiększenie się dynamiki wzrostu gospodarczego w Polsce w środowisku malejącej inflacji CPI do poziomów bliskich zeru w ujęciu rocznym,
- stabilizacja stóp procentowych NBP (główna stopa na poziomie 2,5%) wraz z pojawiającymi się na rynku finansowym oczekiwaniami obniżek stóp procentowych w drugiej połowie roku,
- stabilizacja kursu złotego wobec podstawowych walut obcych, prowadząca do spadku zmienności kursu EUR/PLN do historycznych minimów,
- systematyczny spadek rentowności krajowych obligacji skarbowych obserwowany przez całe pierwsze półrocze, któremu towarzyszył spadek płynności na rynku SPW w wyniku reformy OFE,
- stabilizacja na niskim poziomie kosztu pozyskania środków finansowych przez Bank.

W pierwszym półroczu 2014 r. Bank wprowadził w obszarze Rynków Finansowych zmiany wynikające z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (EMIR) w zakresie raportowania transakcji do repozytorium oraz podjął decyzję w sprawie modelu clearingu dla transakcji OTC objętych obowiązkiem centralnego rozliczenia.

Bank został przyjęty przez ACI Polska Stowarzyszenie Rynków Finansowych oraz zatwierdzony przez Radę ds. stawek referencyjnych WIBID i WIBOR do grona uczestników fixingu stawek referencyjnych WIBID i WIBOR z dniem 14 lipca 2014 r.

Działalność na rachunek własny

Rynek walutowy

Aktywność BGŻ S.A. na rynku międzybankowym w pierwszym półroczu 2014 r. koncentrowała się na złotym oraz walutach państw G7. Wysokość obrotów realizowanych przez Bank na międzybankowym rynku walutowym spadła w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. Spadek wynikał z bardzo niskiej zmienności kursów walut obcych w stosunku do złotego, co ograniczało działalność zabezpieczającą klientów Banku oraz zmniejszało wolumen transakcji przeprowadzanych na rachunek własny. Największy obrót w zakresie transakcji wymiany walutowej zanotowano na parze walutowej EUR/PLN, a w dalszej kolejności na parach walutowych USD/PLN i GBP/PLN. Ze względu na niewielkie zainteresowanie klientów opcjami walutowymi, aktywność Banku na rynku międzybankowym w tym segmencie rynku utrzymywała się na niskim poziomie.

Rynek stopy procentowej

Działalność handlowa Banku na rynku stopy procentowej koncentrowała się na złotowej krzywej dochodowości, przede wszystkim na polskich obligacjach skarbowych. Instrumenty te cieszyły się największym zainteresowaniem klientów, stanowiły również dominującą pozycję w portfelu handlowym Banku. Spośród pozostałych instrumentów najwięcej było zawierane na instrumentach denominowanych w Euro, co wynikało z większego zainteresowania klientów Banku transakcjami zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej w tej walucie. Podobnie jak w latach ubiegłych, Bank nie prowadził działalności handlowej na rynku nieskarbowych papierów dłużnych.

Zarządzanie płynnością krótkoterminową

Aktywność Banku na rynku niezabezpieczonych depozytów międzybankowych miała na celu zarządzanie płynnością natychmiastową i krótkoterminową. Podstawowym instrumentem lokowania krótkoterminowych nadwyżek płynności były bony pieniężne NBP. Bank nie korzystał z rynku międzybankowego, czy też ze środków niebankowych instytucji finansowych jako źródła finansowania działalności kredytowej. Ryzyko rynkowe, związane z zarządzaniem płynnością krótkoterminową oraz wynikające z transakcji klientów Banku na instrumentach rynku pieniężnego, było aktywnie zarządzane poprzez transakcje OIS, FRA, IRS oraz FX Swap. Bank jest aktywnym uczestnikiem rynku międzybankowego w zakresie transakcji pochodnych krótkoterminowej stopy.

Zarządzanie aktywami i pasywami

Zarządzanie aktywami i pasywami to kształtowanie bilansu Banku w sposób ograniczający negatywny wpływ zmienności czynników zewnętrznych – np. stóp procentowych, kursów walutowych, kosztu finansowania – na stabilność wyniku finansowego Banku. Jednocześnie ma ono umożliwiać – w ramach przyznanых limitów ryzyka – osiągnięcie dodatkowych przychodów z tytułu dopasowania pozycji ryzyka Banku do długoterminowych trendów rynkowych.

Finansowanie działalności Banku

Rozwój aktywów kredytowych Banku w pierwszej połowie 2014 r. charakteryzują dwa przeciwstawne trendy: bardzo dynamiczny i równomierny wzrost portfeli kredytowych w segmentach detalicznym i mikro (odpowiednio ponad 300 mln PLN i ponad 715 mln PLN w stosunku do końca 2013 r.) i redukcja salda kredytów udzielonych klientom korporacyjnym, gdzie zaangażowanie spadło o ponad 160 mln PLN, głównie w segmencie MSP. Połączenie BGŻ z Rabobank Polska dodatkowo skutkowało wzrostem

obliga kredytowego o 1,9 mld PLN. Łącznie, w ciągu pierwszych 6 miesięcy 2014 r. portfel kredytowy Banku wzrósł o 2,77 mld PLN.

Kontynuując politykę budowy stabilnej bazy depozytowej, Bank finansował wzrost aktywów w zdywersyfikowany sposób – prawie połowa nowych środków, tj. 1,13 mld PLN, zostało pozyskane od klientów detalicznych, w tym poprzez kanał internetowy BGŻOptima (0,67 mld PLN), pomimo w dalszym ciągu konserwatywnej polityki cenowej, tj. możliwości redukcji marż dzięki niskiemu poziomowi stóp procentowych i niskiej inflacji. Ta strategia była mniej skuteczna wobec przedsiębiorców i przedsiębiorstw z portfela BGŻ, gdzie saldo pasywów pozostało praktycznie bez zmian (wzrost o 0,05 mld PLN). Dynamiczna sytuacja dotycząca własności Banku i mieszane sygnały z rynku spowodowały, że Bank zdecydował się nie odnawiać zapadających Certyfikatów Depozytowych, których wartość spadła w I półroczu 2014 r. o 0,38 mld PLN do poziomu 0,8 mld PLN. W rezultacie połączenia BGŻ z Rabobank Polska, Bank objął również finansowanie tego ostatniego, w szczególności depozyty i pożyczki zaciągnięte w Rabobanku na kwotę – wg stanu na 30 czerwca 2014 r. – 1,25 mld PLN, dopasowane co do kwoty, waluty, terminu i sposobu oprocentowania do kredytów Rabobank Polska¹; oraz 0,3 mld PLN depozytów terminowych i osadów na rachunkach bieżących klientów Rabobank Polska, głównie dużych przedsiębiorstw.

W rezultacie wzrost aktywów Banku, wynikający z działalności kredytowej BGŻ, jak również przejęcia aktywów Rabobank Polska, został prawie w całości pokryty nowymi źródłami finansowania, w szczególności depozytami klientów i liniami kredytowymi z Rabobank.

Rekordowo niski poziom stóp procentowych spowodował, że Bank agresywnie obniżał oprocentowanie na krótkich depozytach terminowych, rachunkach bieżących (oprocentowanie podstawowe 1%) i redukował korzyści z rachunków bieżących. Klienci decydowali się więc na krótkie oferty sezonowe, depozyty progresywne i strukturyzowane gdzie Bank płacił dodatkową marżę za wydłużony termin od 12 do 24 miesięcy, podczas gdy saldo środków na żądanie pozostało praktycznie bez zmian. Przyrost salda w terminie powyżej 12 miesięcy to również efekt przejęcia długoterminowego finansowania z Rabobanku po połączeniu BGŻ z Rabobank Polska.

Wg stanu na koniec czerwca 2014 r. 20% aktywów Banku to kredyty w walutach obcych, głównie w CHF, EUR i USD. W celu uniezależnienia sytuacji płynnościowej i wyniku od poziomu kursów walutowych, Bank zmierza do zbilansowania aktywów i pasywów w tej samej walucie: w 2014 r. kredyty w EUR i USD finansowane były środkami od klientów zgromadzonymi na rachunkach bieżących i depozytach terminowych, oraz (w przypadku EUR) z linii kredytowej EBOiR. Pozostający w obsłudze portfel kredytów mieszkaniowych w CHF jest finansowany z linii CHF z Rabobank, podobnie jak kredyty walutowe przejęte wraz z Rabobank Polska. Pozostająca otwarta pozycja walutowa jest zarządzana na bieżąco za pomocą krótkoterminowych transakcji FX Swap, gdzie Bank zamienia nadwyżkowe depozyty w PLN i USD na CHF i EUR.

Ryzyko stopy procentowej, portfel inwestycyjny i transakcje zabezpieczające

Strukturalna ekspozycja Banku na ryzyko stopy procentowej – tzn. wrażliwość wyniku odsetkowego, na zakres i kierunek zmian stóp procentowych – była dostosowana do sytuacji rynkowej: stabilne stopy procentowe i odsuwająca się w czasie perspektywa ich zmiany pozwoliły częściowo zredukować portfelowe zabezpieczenie niedopasowania w przeszacowania aktywów i pasywów w kierunku jego naturalnego profilu, tj. „krótszych” aktywów i „dłuższych” pasywów, co jest korzystne w przypadku wzrostu stóp procentowych. Kontynuacja tej strategii została wstrzymana w maju/czerwcu, pod wpływem potencjalnego powrotu RPP do zacieśniania polityki pieniężnej, z uwagi na widmo deflacji.

W rezultacie wrażliwość wyniku odsetkowego Banku na zmianę stóp procentowych w okresie 1 roku – tzw. *Interest at Risk* dla scenariuszy +/- 200bps – wzrosła o ok. 28%, podczas gdy wrażliwość wartości godziwej netto bilansu na zmiany stóp procentowych pozostała praktycznie bez zmiany (tzw. *Earnings at Risk*).

¹ Różnica w stosunku do 1,9 mld PLN kredytów na koniec II kw. 2014 r. wynika z faktu dopasowywania struktury walutowej finansowania kredytów obrotowych – tuż przed końcem czerwca Bank spłacił pożyczkę 200 mln USD, a na początku lipca zaciągnął pożyczki w EUR i PLN na podobną kwotę.

Kluczową rolę w kształtowaniu ekspozycji na ryzyko stopy procentowej – w szczególności *EaR* – oraz stabilizacji wyniku Banku odgrywa portfel inwestycyjny papierów dłużnych. Jego wartość w okresie 6 miesięcy 2014 r. wzrosła z 3,23 mld PLN do 3,45 mld PLN. Biuro Zarządzania Aktywami i Pasywami w tym okresie sprzedało 0,2 mld PLN papierów zapadających w 2015 r., realizując dodatkowy przychód na poziomie 5,1 mln PLN oraz zakupiło 0,5 mld PLN głównie średnioterminowych papierów zmiennokuponowych z uwagi na niską rentowność obligacji stałokuponowych i ich większe ryzyko negatywnej wyceny. Miesięczny przychód odsetkowy utrzymywał się na poziomie ok. 13-14 mln PLN, łącznie 80 mln PLN w ciągu 6 miesięcy.

Wg stanu na koniec czerwca 2014 r. wartość godziwa tego portfela, uwzględniająca narosłe odsetki, to 3,8 mld PLN, w tym: 214 mln PLN odniesione jest na kapitał z aktualizacji wyceny – wartość ta obrazuje zdyskontowaną różnicę między przychodem odsetkowym generowanym w przyszłości przez ten portfel, a przychodem z teoretycznego portfela o takiej samej strukturze nabytego w dniu wyceny po cenach rynkowych.

Transferowe ceny funduszy

Rekordowo niskie rynkowe stopy procentowe w Polsce i na świecie, stabilna sytuacja na rynku finansowym pod względem wyceny ryzyka Polski, przedłużające się globalne spowolnienie oraz niechętnie wycofywanie się banków centralnych z „luzowania ilościowego” (ang. „*quantitative easing*”) rynków sprzyjały dalszej redukcji kosztów finansowania. Dzięki temu Biuro Zarządzania Aktywami i Pasywami dokonywało sukcesywnych redukcji marż płynności, w szczególności na długim końcu krzywej terminowej – w ciągu 6 miesięcy odpowiednio o: -8bps (6M), 19bps (1 rok), 33bps (5 lat) i 37bps (10 lat), co z jednej strony wspiera pozycję konkurencyjną Banku na rynku kredytowym (presja na marże), zachowując jednocześnie integralność systemu, tj. różnicowanie obciążenia w zależności od terminu kredytu/ depozytu.

Równocześnie od początku 2014 r. wprowadzona została korekta marż płynności dla depozytów o stabilność źródła finansowania, co pomaga kształtować politykę cenową Banku w zgodzie z oczekiwaniami nadzorczymi (uchwała 386/2008 KNF, CRD4), różnicując oprocentowanie, adekwatnie do kontrybucji danego rodzaju finansowania, do stabilności bazy depozytowej Banku.

Sprzedaż produktów skarbowych klientom

Dynamika sprzedaży produktów skarbowych w I półroczu 2014 r. we wszystkich segmentach klientów instytucjonalnych utrzymała się na poziomie zbliżonym do wyników osiągniętych w I półroczu 2013 r.

W dalszym ciągu wiodącymi produktami skarbowymi mającymi wpływ na kształtowanie się poziomu dochodów pozostają głównie transakcje walutowe spot i forward, udostępniane również za pośrednictwem platformy internetowej eBGŻ Treasury.

Sprzedaż produktów zabezpieczających w I półroczu 2014 r. pozostała na podobnym poziomie zróżnicowania, jak w I półroczu 2013 r.

8.7. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI FINANSOWYMI

Według stanu na 30.06.2014 r. Bank utrzymywał relacje korespondenckie z około 860 bankami, w tym posiadał w bankach zagranicznych 25 rachunków Nostro i 1 w banku krajowym, dla 16 głównych walut.

W opisywanym okresie Bank prowadził 28 rachunków Loro w 6 walutach dla 19 banków zagranicznych, 1 banku krajowego i 1 zagranicznej niebankowej instytucji finansowej. Rachunki Loro prowadzone w księgach BGŻ S.A. stanowią zewnętrzne źródło pozyskiwania bezkosztowych środków obrotowych na potrzeby operacyjne Banku. Za pośrednictwem tych rachunków realizowane są przede wszystkim transfery klientowskie oraz transfery typu bank-to-bank.

Bank obsługiwał również sektor bankowości spółdzielczej, zarówno w zakresie bankowości transakcyjnej, jak i skarbowej.

W 2014 r. BGŻ S.A. współpracował z jedną zagraniczną niebankową instytucją finansową, oferującą tanie i szybkie elektroniczne przekazy pieniężne - MoneyGram (USA). Przedmiotem współpracy były zarówno przekazy gotówkowe, jak i przekazy na rachunki bankowe. Transakcje realizowane były dwukierunkowo - z Polski i do Polski.

Kontynuowano również współpracę z innymi krajowymi i zagranicznymi instytucjami finansowymi, w tym głównie z funduszami inwestycyjnymi, ubezpieczycielami, towarzystwami emerytalnymi oraz z brokerami i bankami, rezultatem czego jest szerokie spektrum zawartych transakcji skarbowych i depozytowych. Ponadto została nawiązana współpraca z nowymi kontrahentami z powyższych segmentów, która w przyszłości umożliwi Bankowi zawieranie transakcji w ramach aktualnych, jak i nowych produktów bankowych.

8.8. ORGANIZACJA I KADRY

8.8.1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Najważniejszą zmianą organizacyjną w Banku w I półroczu 2014 r. było połączenie BGŻ S.A. z Rabobank Polska S.A. w jeden bank uniwersalny z szeroką gamą produktów i usług dla klientów, w tym produktów wyspecjalizowanych, kierowanych do segmentów klientów o znaczeniu strategicznym dla Banku.

Komórki odpowiedzialne za utrzymywanie i rozwój trwałych relacji biznesowych z dotychczasowymi klientami Rabobank Polska S.A., pozyskanymi po połączeniu oraz nowymi klientami o podobnym profilu – tzw. globalnymi klientami korporacyjnymi - zostały zgrupowane w strukturze organizacyjnej Centrali Banku BGŻ w nowym Obszarze Globalnych Klientów Korporacyjnych i Produktów.

Zgodnie z przyjętym modelem połączenia obu banków, działalność tego Obszaru jest wspierana przez istniejące komórki organizacyjne Centrali, realizujące w Banku poszczególne funkcje, między innymi: wsparcia sprzedaży i obsługi posprzedażowej, kontroli ryzyka rynkowego i operacyjnego, restrukturyzacji i windykacji, controllingu, wsparcia IT, audytu, compliance, HR, obsługi prawnej. Ponadto, w celu optymalizacji zarządzania obszarem biznesowym globalnych klientów korporacyjnych utworzono kilka nowych komórek w Centrali, dedykowanych do wsparcia wyłącznie tego obszaru. Odpowiadają one między innymi za: sprzedaż produktów rynków finansowych dla globalnych klientów korporacyjnych, analizę i ocenę ryzyka kredytowego tych klientów, wsparcie operacyjne, sprawozdawczość finansową.

Poza zmianami związanymi z połączeniem BGŻ S.A. z Rabobank Polska S.A., w I półroczu 2014 r. wdrożono szereg zmian organizacyjnych nakierowanych na automatyzację obsługi klientów i usprawnienie przebiegu procesu kredytowego, poprawę bezpieczeństwa Banku, jak również doskonalenie kompetencji Agro. Wdrożona nowa organizacja Pionu Agrobiznesu stworzyła warunki do realizacji szerszego i spójnego podejścia do działań innowacyjnych i produktów wspieranych finansowaniem zewnętrznym, a także sprzyja skoncentrowaniu i lepszemu wykorzystaniu wiedzy eksperckiej na temat produktów Agro, ubezpieczeń, marketingu i procesów kredytowych oraz wzmocnieniu współpracy z pionami biznesowymi.

8.8.2. KADRY

Zatrudnienie

Na koniec czerwca 2014 r. BGŻ S.A. zatrudniał 5 384 osób (na 5 326,5 etatach), tj. o 3,3% mniej niż rok wcześniej. Spadek zatrudnienia w Banku był wynikiem optymalizacji zatrudnienia, głównie w Sieci oddziałów.

Stan zatrudnienia w Centrali wzrósł o 12%. Główne przyczyny wzrostu to centralizacja niektórych funkcji powodująca, zmianę przyporządkowania organizacyjnego pracowników z Sieci do Centrali (+128 etatów) oraz przejście pracowników Rabobank Polska w wyniku fuzji (+51 etatów).

Tabela 32. Zatrudnienie w Banku w osobach i etatach

Osoby	30.06.2014	31.12.2013	30.06.2013	zmiana r/r	
Sieć	3 749	4 061	4 103	(354)	(8,6%)
Centrala	1 499	1 382	1 334	165	12,4%
Biuro Maklerskie	56	58	56	-	0,0%
BGŻOptima	49	52	44	5,0	11,4%
Ośrodki Wypoczynkowe	28	30	30	(2,0)	(6,7%)
Związki Zawodowe	3	3	3	-	0,0%
Osoby - razem	5 384	5 586	5 570	(186)	(3,3%)

Etaty	30.06.2014	31.12.2013	30.06.2013	zmiana r/r	
Sieć	3 720,9	4 030,2	4 074,2	(353,3)	(8,7%)
Centrala	1 477,5	1 362,6	1 319,9	157,6	11,9%
Biuro Maklerskie	56,0	58,0	55,5	0,5	0,9%
BGŻOptima	41,5	43,6	37,4	4,1	11,09%
Ośrodki Wypoczynkowe	27,5	29,5	29,5	(2,0)	(6,8%)
Związki Zawodowe	3,0	3,0	3,0	-	0,0%
Etaty - razem	5 326,5	5 526,9	5 519,5	(193,0)	(3,5%)

Na poziomie kosztów wynagrodzeń zasadniczych w Banku w I półroczu 2014 r. wpływ miały uruchomione od 1 lipca 2013 r. podwyżki wynagrodzeń zasadniczych, dedykowane do najlepszych pracowników oraz przesunięcia kadrowe i realizowany proces optymalizacji zatrudnienia.

Wynagrodzenia zmienne w Banku powiązane są z poziomem realizowanego przez Bank wyniku finansowego. W związku z wyższym poziomem realizacji celów w I połowie 2014 roku w porównaniu do poziomu realizacji celów w I połowie 2013 roku przewidywane odpisy na wynagrodzenie zmienne w I półroczu 2014 roku były wyższe niż odpisy na wynagrodzenie zmienne dla porównywalnego okresu roku 2013 r.

Pozycja saldo rezerw na przyszłe zobowiązania w kosztach osobowych zawiera: w 2013 r. – głównie rozwiązanie rezerwy na premie za lata ubiegłe; w 2014 – rozwiązania: (i) rezerwy restrukturyzacyjnej (1 490 tys. PLN), (ii) rezerwy z tytułu funduszu nagród prezesa oraz (iii) rezerwy z tytułu godzin nadliczbowych.

Tabela 33. Koszty pracownicze Banku

tys. PLN	30.06.2014	30.06.2013	zmiana r/r	
			tys. PLN	%
Koszty wynagrodzeń	(204 082)	(191 860)	(12 222)	6,4%
- Wynagrodzenia zasadnicze	(170 828)	(168 133)	(2 695)	1,6%
- Pozostałe elementy wynagrodzeń podstawowych*	(2 655)	(6 312)	3 657	(57,9%)
- Nagrody i premie	(31 949)	(29 246)	(2 703)	9,2%
- Wynagrodzenia bezosobowe	(1 487)	(1 455)	(32)	2,2%
- Saldo rezerw na przyszłe zobowiązania**	2 837	13 286	(10 449)	(78,6%)
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń na rzecz pracowników	(48 558)	(53 902)	5 344	(9,9%)
- Narzuty na wynagrodzenia	(38 506)	(37 816)	(690)	1,8%
- Świadczenia na rzecz pracowników	(1 928)	(2 331)	403	(17,3%)
- Odpis na restrukturyzację zatrudnienia	-	(2 370)	2 370	(100,0%)
- Odpisy na ZFŚS	(3 056)	(2 752)	(304)	11,0%
- Saldo rezerw na przyszłe zobowiązania**	(5 068)	(8 633)	3 565	(41,3%)
Koszty pracownicze - razem	(252 640)	(245 762)	(6 878)	2,8%
Nagrody i premie jako % wynagrodzeń zasadniczych	18,70%	17,39%		1,31 p.p.

* Realizacja zobowiązań umownych w związku ze zmianami w składzie Zarządu Banku – dotyczy roku 2013

** Dotyczy rezerw na zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów, odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych - dotyczących roku bieżącego oraz lat ubiegłych oraz rezerw na premie i nagrody

Informacje o bezpośrednim stanie posiadania akcji Banku przez członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku znajdują się w sprawozdaniu finansowym Grupy BGŻ w nocie 41 Akcjonariat Banku.

Polityka wynagradzania

Bank prowadzi racjonalną i zrównoważoną politykę wynagradzania, która odzwierciedla zorientowanie Banku na klienta, uwzględnia długoterminowe cele Banku oraz wspiera racjonalne i skuteczne zarządzanie ryzykiem.

Polityka wynagradzania wspiera realizację strategii biznesowej Banku. Zasady określone w polityce wynagradzania są zgodne ze standardami i wartościami Banku oraz z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.

Bank uczestniczy w rynkowych badaniach wynagrodzeń, dzięki czemu na bieżąco monitorowana jest konkurencyjność całkowitych wynagrodzeń pracowników (część stała oraz zmienna) na tle rynku.

Polityka wynagradzania zawiera także szczególne uregulowania dotyczące wynagradzania pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku (zgodnie z zaleceniami Uchwały KNF nr 258/2011).

Systemy motywacyjne

W Banku funkcjonują systemy motywacyjno-premialne stanowiące połączenie trzech elementów: celów – odnoszących się do priorytetów wynikających ze strategii i planów finansowych Banku, wyników – czyli rezultatów pracy pracowników Banku oraz wysokości premii.

Systemy premialne dostosowane do specyfiki zadań realizowanych w obszarach: sprzedaży, wsparcia sprzedaży oraz ryzyka i wsparcia, oparte są na formule Zarządzania przez Cele (Management by Objectives – MbO), co oznacza, że indywidualne wynagrodzenie premialne pracownika powiązane jest z poziomem i jakością realizacji jego celów.

MbO koncentruje się na określaniu zadań - celów, które wyznaczają kierunek rozwoju całej organizacji i są kaskadowo rozpisywane na cele poszczególnych jednostek organizacyjnych i indywidualnych pracowników. Połączenie celów indywidualnych i zbiorowych obrazuje pracownikowi oczekiwane od niego wyniki, przy uwzględnieniu profilu ryzyka Banku oraz dbałości o działania zgodne z interesem klienta.

W Banku funkcjonuje także odrębny system premialny określający zasady przyznawania i wypłaty wynagrodzenia zmiennego, w tym premii, dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku. Przyjęte rozwiązanie stanowi jednocześnie element wdrożenia przepisów Uchwały KNF nr 258/2011 z dnia 4 października 2011 r.

Szkolenia i rozwój

Podobnie jak w roku ubiegłym, w I półroczu 2014 r. działalność szkoleniowa wspierała realizację celów biznesowych Banku poprzez ścisłą współpracę z biznesem w zakresie rozwoju umiejętności i kompetencji pracowników. Liczba uczestników szkoleń stacjonarnych i e-learningowych ogółem wyniosła 40 034, w tym: 33 754 uczestników szkoleń e-learningowych.

Najważniejsze inicjatywy szkoleniowe realizowane w I półroczu to:

- Szkolenia wspierające rozwój umiejętności sprzedaży i budowania partnerskich relacji z klientami oraz wzmacnianie standardów jakości obsługi klienta wśród pracowników sieci sprzedaży.
- Programy szkoleniowe wspierające rozwój wiedzy i kompetencji w obszarze F&A, w związku z realizowaną strategią biznesową organizacji.
- Szkolenia podnoszące poziom wiedzy produktowej dla pracowników sieci sprzedaży, w tym z zakresu funduszy inwestycyjnych oraz sprzedaży ubezpieczeń.
- Szkolenia wspierające budowę kultury ryzyka w Banku oraz pro-aktywnych postaw i zachowań pracowników zwłaszcza w obszarach ryzyka kredytowego, operacyjnego, compliance oraz zarządzania kryzysowego.

- Szkolenia podnoszące świadomość pracowników w zakresie bezpieczeństwa finansowego i oceny klientów pod kątem prania pieniędzy.
- Promowanie wiedzy w zakresie standardów zrównoważonego rozwoju biznesu oraz zasad etycznego postępowania w biznesie.

Realizowane programy rozwojowe:

- Program Rozwoju Potencjału „Prestiż” – uruchomiono III edycję Programu, którego celem jest identyfikowanie i rozwój pracowników z najwyższym potencjałem, w kierunkach menedżerskich i eksperckich.
- Program rozwojowy „Talenty sprzedaży” – kontynuacja i zakończenie programu dedykowanego dla najlepszych doradców klienta bankowości biznesowej i detalicznej. Program realizowany w trzech ścieżkach rozwojowych, zgodnych z potrzebami pracowników: menedżerskiej, sprzedażowo-eksperskiej, kompetencji indywidualnych.

Programy stażowe i praktyki

Bank oferuje praktyki i programy stażowe studentom, absolwentom wyższych uczelni oraz uczniom szkół średnich.

Wzorem lat ubiegłych Bank kontynuuje realizację programu praktyk letnich skierowanego do grupy ok. 120 studentów i absolwentów wyższych uczelni. Z myślą o szczególnie uzdolnionej młodzieży wiejskiej, po raz drugi uruchomiony został program stażowy dla absolwentów „Klasy BGŻ” realizowany we współpracy z obszarem biznesu oraz Fundacją BGŻ.

Budowa wizerunku instytucji jako pożądanego pracodawcy (employer branding)

W I półroczu 2014 r. Bank realizował działania związane z budową wizerunku pracodawcy i współpracą z zewnętrznym rynkiem pracy m.in. poprzez współpracę z portalami pracy i udział w targach pracy. Głównym ich celem było tworzenie spójnego i wyróżniającego się określonymi cechami obrazu Banku – opartego na myśli przewodniej: „Zajmuj się tym co ważne, tak jak lubisz.”

Działalność socjalna i opieka medyczna

Środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych przeznaczone są na realizację wypłat świadczeń (przynawanych w oparciu o kryteria socjalne) dla pracowników (ok. 5 500 osób) oraz emerytów i rencistów Banku (ok. 4 500 osób).

W pierwszym półroczu 2014 r. udzielono 1 178 świadczeń socjalnych.

Największy udział miały:

- dopłaty do wypoczynku urlopowego pracowników oraz ich dzieci (680 świadczeń),
- pomoc finansowa (366 świadczeń),
- pożyczki mieszkaniowe (132 pożyczki).

Środki ZFŚS przeznacza się również na dofinansowanie: imprez sportowo-rekreacyjnych, wycieczek turystycznych, karnetów sportowych – Multisport, zakup biletów/voucherów do teatrów/kin, imprez dla dzieci pracowników.

Pracownicy Banku mają możliwość korzystania z prywatnej opieki medycznej. Taką opieką objętych jest ok. 75% pracowników. Pracownicy mają do wyboru dwa pakiety opieki medycznej (w tym jeden z dopłatą własną). Istnieje również możliwość objęcia opieką medyczną członków rodziny za pełną odpłatnością pracownika.

8.9. INFORMATYKA

W pierwszym półroczu 2014 r. w obszarze IT wydano 21,42 mln PLN na inwestycje. W tym okresie zrealizowano (zakończono) 6 projektów. W realizacji pozostawało 18 projektów.

Najważniejsze przedsięwzięcia odnotowane w obszarze IT:

- Integracja z Rabobank Polska w obszarach systemów skarbowych, systemów back office'owych, zarządzania ryzykiem rynkowym, płatności oraz sprawozdawczości.
- Wdrożenie zmian w systemach IT umożliwiające wprowadzenie dedykowanej oferty dla segmentu Personal Banking wraz z obsługą kart dwuwalutowych.
- Wdrożenie dostępu do bankowości internetowej poprzez urządzenia mobilne.
- Wdrożenie w głównym systemie transakcyjnym Banku mechanizmów ograniczających ryzyko operacyjne.
- Wdrożenie systemu do obsługi zajęć egzekucyjnych i zapytań organów egzekucyjnych.
- Wdrożenie w elektronicznym kanale dystrybucji obsługi kampanii preapproved - spersonalizowanych ofert sprzedaży produktów, skierowanych do aktualnych klientów.
- Wdrożenie mechanizmów jakości danych w głównym systemie transakcyjnym Banku oraz w systemie bankowości internetowej.
- Wdrożenie obsługi procesu retencji klientów opartego na systemie CRM.
- Wdrożenie nowego kanału wymiany danych z Biurem Informacji Kredytowej (BIK).
- Sprzedaż bankomatów firmie IT Card i przełączanie urządzeń do systemu kupującego, w trakcie realizacji.
- Wdrażanie wymogów wynikających z regulacji EMIR (European Market Infrastructure Regulation) dotyczących uregulowania obrotu instrumentami pochodnymi.
- Wdrażanie archiwizacji danych w głównym systemie transakcyjnym Banku.
- Wdrażanie scentralizowanego procesu zarządzania tożsamością i uprawnieniami użytkowników systemów IT.
- Wdrażanie wymogów regulacji FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) dotyczącej ujawniania dla celów podatkowych informacji finansowych o rachunkach zagranicznych, wydanej przez US IRS (Internal Revenue Service, odpowiednik urzędu Skarbowego w USA). Projekt w BGŻ S.A. jest częścią globalnego projektu w Rabobank International.
- Wdrażanie wymogów Rekomendacji D KNF oraz rekomendacji holenderskiego banku centralnego DNB (De Nederlandsche Bank) w zakresie podniesienia poziomu dojrzałości procesów IT wspierających dostarczanie usług IT dla departamentów biznesowych. Projekt obejmuje również wdrożenie narzędzia wspierającego realizację procesów zarządzania usługami IT.
- Wdrażanie nowej platformy raportowej zastępującej dotychczasowy system informacji zarządczej.
- Budowa centralnego repozytorium dokumentów w Banku.
- Opracowanie Korporacyjnego Modelu Danych Banku, który stanowi pierwszy etap projektu budowy Architektury Danych Banku – podstawy procesu zarządzania jakością danych. Projekt realizuje wymogi Rekomendacji D KNF w zakresie architektury oraz jakości danych.
- Zmiana metody identyfikacji oraz autoryzacji klientów w serwisie TeleBGŻ bankowości elektronicznej, ułatwiającej klientom dostęp do rachunku i usług oferowanych przez Bank.
- Wdrażanie systemu IT obsługującego elektroniczne archiwum wniosków kredytowych i monitorowanie umów kredytowych.
- Budowa centralnego repozytorium do przechowywania i zarządzania informacjami na temat zabezpieczeń w Banku. Centralne repozytorium będzie wspierało procesy kredytowe, restrukturyzacji i windykacji.
- Wdrażanie automatyzacji procesu monitoringu klientów detalicznych oraz procesów windykacyjnych detalicznych i instytucjonalnych w Banku.

- Implementacja narzędzia informatycznego typu Fraud Detection System, którego celem jest wzmocnienie kontroli antyfraudowej w procesie kredytowym oraz monitorowanie podejrzanych transakcji na istniejącym już portfelu kredytów detalicznych i instytucjonalnych.
- Wdrażanie usługi doradztwa inwestycyjnego dla klientów detalicznych Banku.
- Wdrażanie usługi płatności Pay-By-Link, która umożliwi klientom bankowości elektronicznej wykonanie szybkiego, bezpiecznego i wygodnego przelewu za zakupy internetowe.
- Wdrażanie systemu umożliwiającego automatyzację kampanii zdarzeniowych, czyli przedstawiania oferty produktowej dopasowanej do kontekstu i charakterystyki danego klienta w optymalnym czasie i kanale komunikacji w odpowiedzi na określone zdarzenia dotyczące tego klienta.
- Wdrażanie nowej aplikacji użytkownika i dostosowanie systemów Banku do wymagań KIR, związanych z obsługą międzybankowych operacji rozliczeniowych.
- Wdrażanie dostosowania systemu bankowości elektronicznej dla klientów korporacyjnych, tak aby możliwa była obsługa klientów korzystających z systemu Home Banking.
- Wdrożenie w Centrali Banku systemu ochrony przed dostępem do zasobów z nieautoryzowanych komputerów.
- Implementacja nowych technologii w infrastrukturze informatycznej - dynamiczne nadawanie adresów komputerom, dostęp do sieci 10 Gb/s.

9. DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK ZALEŻNYCH I STOWARZYSZONYCH GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.

9.1. BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O.

Spółka została utworzona w 1999 r. do prowadzenia działalności w przedmiocie:

- nabywania i zbywania nieruchomości oraz ograniczonych praw rzeczowych na nieruchomościach,
- prowadzenia inwestycji budowlanych na nieruchomościach własnych i obcych,
- usługi pośrednictwa w handlu nieruchomościami i wynajmu lokali,
- dzierżawienia, wydzierżawiania nieruchomości i najmu lokali,
- usług: wyceny nieruchomości, zarządzania nieruchomościami oraz doradztwa nieruchomościowego (działalność agencji obsługi nieruchomości).

Według stanu na 30.06.2014 r. portfel inwestycyjny Spółki składał się z nieruchomości w postaci gruntu niezabudowanego we Wrocławiu-Marszowicach o powierzchni 46,8468 ha. Zgodnie z obowiązującym Miejsowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego nieruchomość przeznaczona jest pod zabudowę mieszkaniową.

W I półroczu 2014 r. działania nadzorcze podejmowane w stosunku do Spółki koncentrowały się na stworzeniu warunków do sprzedaży posiadanej nieruchomości.

Tabela 34. Podstawowe dane finansowe BFN Actus Sp. z o.o.

tys. PLN	30.06.2014	30.06.2013
Suma bilansowa	64 263,8	62 467,3
Inwestycje długoterminowe	62 524,0	62 301,0
Kapitał własny	17 492,1	17 937,5
w tym: wynik finansowy netto	192,2	(1 166,9)

9.2. BGŻ LEASING SP. Z O.O.

Spółka została założona w kwietniu 2007 r. jako spółka zależna od De Lage Landen International B.V. (Grupa Rabobank). Przedmiotem działalności Spółki jest oferowanie produktów leasingowych, w szczególności leasing maszyn, pojazdów oraz innych środków trwałych, a także pożyczek.

Głównym kanałem sprzedaży jest sieć placówek i doradcy klienta BGŻ S.A. W I półroczu 2014 r. uruchomiono 685 umów o łącznej wartości 173,95 mln PLN, w porównaniu z 824 umowami o wartości 190,70 mln PLN uruchomionymi w I półroczu 2013 r.

W I półroczu 2014 r. Spółka odnotowała bardzo dobry wynik finansowy, do czego przyczyniły się rozwiązania wcześniejszych odpisów na należności na skutek poprawy jakości portfela leasingowego.

Tabela 35. Podstawowe dane finansowe BGŻ Leasing Sp. z o.o.

tys. PLN	30.06.2014	30.06.2013
Suma bilansowa	956 875	1 050 826
Należności netto z tytułu leasingu i pożyczek	850 200	941 423
Kapitał własny	75 715	91 462
w tym: wynik finansowy netto	4 277	(2 682)

10. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

10.1. RYZYKO KREDYTOWE

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe definiowane jest jako ryzyko niewywiązania się dłużnika z jego zobowiązań finansowych w określonym terminie, a więc w szczególności to ryzyko braku spłaty zobowiązań wynikających z umowy kredytu, jak również ryzyko pogorszenia się sytuacji finansowej dłużnika, wpływające na wycenę i jakość aktywów Banku.

Ryzyko kredytowe jest wpisane w podstawową i zasadniczą działalność finansową Banku, obejmującą zarówno aktywność kredytową, jak również finansowanie z wykorzystaniem produktów rynku kapitałowego. W konsekwencji ryzyko kredytowe jest identyfikowane jako ryzyko o największym potencjalnym wpływie na aktualne, a także przyszłe zyski oraz kapitał Banku BGŻ. Istotność ryzyka kredytowego potwierdza jego 70% udział w ogólnej kwocie kapitału ekonomicznego szacowanego przez Bank na pokrycie istotnych ryzyk występujących w działalności Banku, jak również 90% udział w ogólnej kwocie kapitału regulacyjnego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest realizacja strategii Banku poprzez harmonijny wzrost portfela kredytowego przy jednoczesnym utrzymaniu akceptowalnego poziomu apetytu na ryzyko kredytowe.

Bank w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym kieruje się następującymi zasadami:

- każda transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- gruntowna i staranna analiza finansowa stanowi podstawę do uznania za wiarygodne dane finansowe klienta oraz informacje o wartości zabezpieczenia; ostrożne analizy Banku zawsze uwzględniają niezbędny margines bezpieczeństwa,
- podstawą finansowania klienta jest – co do zasady - jego zdolność do generowania przepływów pieniężnych zapewniających spłatę zobowiązań wobec Banku,
- sporządzona ocena ryzyka kredytowego jest poddawana dodatkowej weryfikacji przez niezależne od służb biznesowych, służby oceny ryzyka kredytowego,
- warunki cenowe transakcji kredytowej muszą pokrywać ryzyko tej transakcji,
- ryzyko kredytowe jest dywersyfikowane pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,
- decyzje kredytowe mogą podejmować jedynie osoby do tego uprawnione,
- Bank zawiera transakcje kredytowe wyłącznie z klientami, których zna, a podstawą współpracy z klientami są relacje długoterminowe,
- klient i zawarte z nim transakcje są monitorowane w sposób transparentny dla klienta i wzmacniają relacje z klientem.

Zabezpieczenia

Ustanowione przez Bank prawne zabezpieczenia transakcji kredytowych monitorowane są poprzez ocenę wartości przyjętych zabezpieczeń na podstawie dokumentów składanych przez kredytobiorców. Ponadto, w trakcie oceny zabezpieczenia Bank korzysta z wewnętrznych baz danych zawierających historyczne informacje na temat statystyk realizacji praw do zabezpieczeń.

Bank uznaje, że podstawowym zabezpieczeniem interesów Banku jest dobry standing finansowy klienta, natomiast przyjęcie zabezpieczeń rzeczowych lub osobistych jest dodatkowym aspektem mitygującym ryzyko w przypadku niewypłacalności klienta.

Kluczowe zasady zabezpieczenia ekspozycji kredytowych Banku, w tym szczególne zasady dotyczące zabezpieczeń hipotecznych, określają Podręcznik kredytowy klientów instytucjonalnych oraz Polityka zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych BGŻ S.A, przyjęte przez Zarząd Banku.

Co do zasady Bank wymaga, aby zabezpieczenie było ustanowione przed uruchomieniem środków z transakcji kredytowej, a forma, przedmiot i wartość zabezpieczenia były adekwatne do zidentyfikowanego ryzyka zabezpieczanej transakcji. Przy wyborze formy i przedmiotu zabezpieczenia Bank bierze pod uwagę w szczególności:

- rodzaj, kwotę i okres trwania transakcji kredytowej,
- wymogi ustanawiania określonej formy zabezpieczenia dla danego produktu,
- sytuację ekonomiczno-finansową dłużnika z tytułu zabezpieczenia w przypadku zabezpieczenia osobistego oraz wartość przedmiotu zabezpieczenia w przypadku zabezpieczenia rzeczowego,
- płynność przedmiotu zabezpieczenia, rozumianą jako realną możliwość zaspokojenia roszczeń Banku z zabezpieczenia w możliwie najkrótszym czasie i bez istotnego obniżenia wartości tego zabezpieczenia ze względu na fluktuację cen przedmiotu zabezpieczenia,
- koszty ponoszone przez klienta związane z ustanowieniem zabezpieczenia,
- dostępność i możliwość kontroli przedmiotu zabezpieczenia oraz czasochłonność monitoringu prowadzonego przez Bank,
- kolejność dochodzenia roszczeń z zabezpieczenia hipotecznego.

Regulacje wewnętrzne Banku określają procedury ustanawiania, wyceny i monitoringu zabezpieczeń, w tym wymogi w zakresie oceny standingu finansowego wystawcy zabezpieczenia osobistego, a w odniesieniu do zabezpieczeń rzeczowych – zasady wyceny aktywów, które Bank akceptuje jako przedmiot zabezpieczeń. W odniesieniu do zabezpieczeń hipotecznych, Bank ustala bankową wartość nieruchomości. Podstawą ustalenia bankowej wartości nieruchomości są wyceny sporządzone przez profesjonalnych rzeczoznawców majątkowych, które - m.in. w zależności od kwoty ekspozycji - podlegają indywidualnej weryfikacji przez zespół ekspertów Banku ds. wycen lub są korygowane wewnętrznymi wskaźnikami korygującymi. W odniesieniu do wyselekcjonowanych typów nieruchomości Bank ustala bankową wartość nieruchomości na bazie wycen wewnętrznych opartych na danych statystycznych i cenach transakcyjnych. W przypadku innych zabezpieczeń rzeczowych (zastawy rejestrowe, przewłaszczenia) Bank ustala wartość przedmiotu zabezpieczenia w szczególności na podstawie aktualnych cen transakcyjnych.

W odniesieniu do transakcji zabezpieczonych hipotecznie aktualizacja wartości zabezpieczenia i w konsekwencji kontrola poziomu wskaźnika LtV, a także ocena stanu technicznego przedmiotu zabezpieczenia, są elementami monitorowania ryzyka kredytowego klienta i zawartych z nim transakcji. W procesie aktualizacji bankowej wartości nieruchomości Bank wykorzystuje wewnętrzne wskaźniki aktualizacyjne, a także opinie ekspertów Banku ds. wycen.

Ograniczanie ryzyka zmian wartości zabezpieczenia rzeczowego odbywa się m.in. poprzez odpowiednie postanowienia umów kredytu, w tym klauzule umowne dotyczące braku możliwości obciążania - bez zgody lub poinformowania Banku - składników majątku trwałego lub braku możliwości dysponowania - bez zgody lub poinformowania Banku - składnikami majątku trwałego.

Realizując postanowienia przepisów i rekomendacji nadzorczych, Bank wprowadza przepisy wewnętrzne zgodne z regulacjami Komisji Nadzoru Finansowego, w szczególności z Rekomendacją S dotyczącą ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie. Stosownie do postanowień Rekomendacji J KNF, dotyczącej zasad gromadzenia i przetwarzania przez banki danych o nieruchomościach, Bank gromadzi dane o nieruchomościach, które stanowią przedmiot zabezpieczenia transakcji hipotecznych w wewnętrznej, Centralnej Bazie Zabezpieczeń.

Struktura i jakość portfela kredytowego

Portfel kredytowy Grupy charakteryzuje się wysokim i przejawiającym tendencję wzrostową udziałem kredytów o względnie bezpieczniejszym profilu ryzyka, tj. kredytów mieszkaniowych (głównie złotych) oraz kredytów udzielanych rolnikom. Ich udział w strukturze portfela kredytowego przekracza 40%. Udział kredytów gotówkowych, charakteryzujących się podwyższonym ryzykiem strat kredytowych, jest względnie niski, niemniej systematycznie wzrasta. W I półroczu 2014 r. zauważalnie zwiększył się udział

kredytów dla przedsiębiorstw (wzrost o 2,4 p.p.), głównie w segmencie Dużych Przedsiębiorstw wskutek przejęcia wolumenu kredytów Rabobank Polska.

Tabela 36. Struktura portfela kredytowego

tys. PLN	30.06.2014		31.12.2013		30.06.2013	
	tys. PLN	udział %	tys. PLN	udział %	tys. PLN	udział %
Kredyty i pożyczki brutto	30 280 945	100,0%	27 513 885	100,0%	27 115 879	100,0%
Mieszkaniowe	8 166 188	27,0%	8 038 380	29,2%	7 892 242	29,1%
– złotowe	5 220 066	17,2%	5 035 855	18,3%	4 680 710	17,3%
– walutowe	2 946 122	9,7%	3 002 525	10,9%	3 211 532	11,8%
Gotówkowe	1 216 261	4,0%	1 018 435	3,7%	893 610	3,3%
Pozostałe kredyty detaliczne	486 992	1,6%	512 380	1,9%	550 967	2,0%
Przedsiębiorcy indywidualni	1 678 432	5,5%	1 572 698	5,7%	1 547 611	5,7%
Rolnicy	7 861 699	26,0%	7 143 597	26,0%	6 581 514	24,3%
Przedsiębiorstwa	10 411 425	34,4%	8 799 550	32,0%	9 270 907	34,2%
Sektor budżetowy	248 227	0,8%	252 979	0,9%	286 585	1,1%
Pozostałe podmioty	211 721	0,7%	175 866	0,6%	92 443	0,3%

Wskaźnik udziału należności z rozpoznaną utratą wartości, w kredytach i pożyczkach brutto udzielonych klientom Banku, uległ poprawie i na koniec czerwca 2014 r. wyniósł 7% wobec 8% na koniec 2013 r. Spadek wskaźnika dla portfela ogółem był następstwem głównie niższego udziału należności, które utraciły wartość w rosnącym portfelu kredytów instytucjonalnych, odpowiednio do 7,2% z 8,8%, a wyłączając zaangażowanie dla rolników odpowiednio do 9,8% z 12,3%.

Poprawie uległa również jakość kredytów gotówkowych dla klientów detalicznych; odnotowano spadek wskaźnika odpowiednio z 13,2% na koniec 2013 r. do 12,3% na koniec analizowanego okresu, na co miał wpływ dynamiczny wzrost tego portfela (wzrost wolumenu o 19% w I półroczu 2014).

Tabela 37. Jakość portfela kredytowego

tys. PLN	30.06.2014			31.12.2013		
	Razem brutto	w tym: z utratą wartości	udział %	Razem brutto	w tym: z utratą wartości	udział %
Kredyty i pożyczki brutto	30 280 945	2 119 683	7,0%	27 513 885	2 200 119	8,0%
Mieszkaniowe	8 166 188	356 338	4,4%	8 038 380	357 636	4,4%
– złotowe	5 220 066	189 852	3,6%	5 035 855	192 848	3,8%
– walutowe	2 946 122	166 486	5,7%	3 002 525	164 788	5,5%
Gotówkowe	1 216 261	150 012	12,3%	1 018 435	134 397	13,2%
Pozostałe kredyty detaliczne	486 992	140 950	28,9%	512 380	127 800	24,9%
Rolnicy	7 861 699	247 605	3,1%	7 143 597	248 724	3,5%
Klienci instytucjonalni z wyłączeniem rolników	12 549 805	1 224 778	9,8%	10 801 093	1 331 562	12,3%

Restrukturyzacja i windykacja wierzytelności wysokiego ryzyka

Prowadzona w pierwszym półroczu 2014 r. polityka restrukturyzacji i windykacji wierzytelności oparta była na kontynuacji głównych działań w zakresie:

- identyfikowania, negocjowania oraz wdrażania działań mających na celu maksymalizację spłat przez dłużników lub – tam gdzie możliwe – wdrożenia i monitorowania działań naprawczych przedsiębiorstw-dłużników prowadzących do uzdrowienia sytuacji ekonomiczno-finansowej, czego celem nadrzędnym jest zwrotne przekazanie dłużników do obsługi poprzez jednostki sprzedażowe,
- wsparcia jednostek biznesowych w zakresie wypracowania działań mających na celu pomoc dłużnikom na wczesnym etapie pojawienia się problemów z obsługą należności,

- wsparcia jednostek biznesowych w zakresie zwiększenia skuteczności odzyskiwania przeterminowanych wierzytelności,
- aktywnego monitoringu spraw upadłościowych i egzekucyjnych,
- sprzedaży części portfela kredytów niepracujących,
- optymalizacji podatkowej realizowanych strategii,
- identyfikowania sygnałów wczesnego ostrzegania i podejmowania działań (tam gdzie właściwe – we współpracy z jednostkami sprzedażowymi) ograniczających ryzyko potencjalnych strat,
- szkolenia kadry jednostek biznesowych oraz obszaru kredytowego celem podniesienia sprawności w zakresie identyfikacji sygnałów ostrzegawczych, pomocy przy poprawnym udzielaniu kredytów (w szczególności przy ustanawianiu zabezpieczeń, które obok spłat są drugim, głównym źródłem odzysku),
- doskonalenia organizacji, procedur i narzędzi w celu poprawy skuteczności realizowanych zadań,
- wprowadzenia narzędzia informatycznego usprawniającego działania operacyjne w zakresie restrukturyzacji i windykacji.

Uzyskane w pierwszym półroczu 2014 r. spłaty portfela wierzytelności w łącznej wysokości 148,7 mln PLN (kapitał) były wynikiem prowadzonych egzekucji komorniczych, toczących się postępowań upadłościowych, zawartych z dłużnikami ugod cywilno-prawnych i realizowanych układów.

Liczba tytułów egzekucyjnych wystawionych przez Bank w pierwszej połowie 2014 r. dla kredytów korporacyjnych wyniosła 375 szt., dla kredytów detalicznych odpowiednio – 1 133 szt.

Wartość zabezpieczeń w portfelu objętym restrukturyzacją lub windykacją kształtuje się następująco (w ujęciu wskaźnika LTV dla kredytów hipotecznych i zabezpieczonych hipotecznie):

- dla kredytów segmentu klienta instytucjonalnego: złotych – 58,9%; walutowych – 88,5%;
- dla kredytów segmentu klienta detalicznego: złotych – 80,0%; walutowych – 112,7%.

Oznacza to odpowiedni poziom ustanowionych zabezpieczeń i jednocześnie ograniczanie ryzyka nieodzyskania należności. Wysoki wskaźnik LTV dla kredytów detalicznych walutowych wynika głównie ze wzrostu kursu waluty (CHF).

10.2. RYZYKO FINANSOWE

10.2.1. RYZYKO RYNKOWE

Działalność Banku podzielona jest na księgę handlową i bankową. Zmiany rynkowe stóp procentowych, kursów walutowych, cen papierów wartościowych oraz zmienności implikowanej instrumentów opcyjnych powodują zmiany wyceny wartości bieżącej tych ksiąg. Ryzyko niekorzystnej zmiany wartości na skutek zmian w/w czynników Bank rozpoznaje jako ryzyko rynkowe i ze względu na różny charakter ksiąg ryzyko to jest monitorowane oraz zarządzane osobno w każdej księdze. Ponadto warto zaznaczyć, że Bank zredukował do zera działalność inwestycyjną własną w akcje, którą prowadził przez Biuro Maklerskie.

Ryzyko rynkowe w księdze bankowej

Księga bankowa BGŻ S.A. składa się z dwóch części. Pierwsza z nich to Assets and Liability Management (ALM), której zadaniem jest zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz płynnością długoterminową Banku. Natomiast drugą część księgi stanowi portfel Money Market będący centrum zarządzania płynnością krótkoterminową.

W skład ALM wchodzi – przekazywane w zarządzanie do Centrali Banku poprzez system Transferowych Cen Funduszy (TCF) – depozyty i kredyty, pozycje o charakterze strategicznym (inwestycje długoterminowe, własne emisje długu i pożyczki), operacje rynku finansowego o charakterze zabezpieczającym tę księgę (instrumenty pochodne) oraz pozycje bezodsetkowe (m.in. kapitał, aktywa rzeczowe, aktywa niematerialne i prawne, podatki i rezerwy, bieżący wynik).

Money Market obejmuje aktywa płynne oraz domknięcia części klientowskich transakcji pochodnych (głównie walutowych kontraktów terminowych). Celem transakcji pochodnych, które znajdują się w tym portfelu jest stabilizowanie kosztu finansowania, zaspokajanie potrzeb portfela ALM poprzez wykonywanie zewnętrznych transakcji rynkowych, zabezpieczanie przepływów pochodzących z transakcji klientowskich oraz dostosowywanie profilu ryzyka tego portfela do akceptowalnego poziomu.

Polityką Banku w zakresie księgi bankowej jest osiągnięcie dodatkowych przychodów ponad marżę produktową, bez narażania stabilności środków zdeponowanych przez klientów, kapitału i wyniku finansowego. Bank osiąga ten cel poprzez utrzymanie lub dopasowanie naturalnej ekspozycji, generowanej przez podstawową działalność depozytowo-kredytową Banku, w ramach obowiązujących limitów ryzyka i w kierunku zgodnym z przewidywanymi średnio- i długoterminowymi trendami rynku finansowego.

Podstawowymi miarami ryzyka rynkowego stosowanymi przez Bank w portfelu ALM są:

- luka terminów przeszacowania stopy procentowej;
- średni ważony czas trwania aktywów/pasywów i kapitału, tzw. „duration”;
- miary wrażliwości – określające wrażliwość wielkości finansowej – wyceny, przychodów odsetkowych, wartości ekonomicznej kapitału netto – na zmiany czynników ryzyka;
- IaR (Interest-at-Risk – wrażliwość wyniku odsetkowego);
- EaR (Equity-at-Risk – wrażliwość wartości bieżącej kapitału netto).

W portfelu Money Market, zgodnie z jego charakterem i przeznaczeniem, stosuje się miary analogiczne do stosowanych w księdze handlowej:

- wartość zagrożona (VaR – Value-at-Risk) – wskazująca maksymalny akceptowany poziom straty na danej pozycji w normalnych warunkach rynkowych, w określonym horyzoncie czasowym, możliwy do przekroczenia z określonym prawdopodobieństwem; Bank stosuje model parametryczny ze zmodyfikowaną macierzą wariancji-kowariancji i wykładniczym ważeniem obserwacji historycznych, przyjmuje: poziom ufności 99%, okres utrzymania pozycji 1 miesiąc;
- analizy scenariuszowe i testy warunków skrajnych (Stress Test) – stanowiące uzupełnienie VaR o zdarzenia spoza statystycznie przewidywalnych zachowań rynku: historyczne kryzysy ekonomiczne i polityczne, scenariusze teoretyczne;
- BpV (basis point value) – wrażliwość ceny na równoległe przesunięcie krzywej rentowności.

Bank zarządza ryzykiem rynkowym księgi bankowej poprzez limitowanie miar ryzyka oraz stały monitoring ryzyka.

Sytuacja w I półroczu 2014 r.

Według stanu na koniec czerwca 2014 r. wartość miary „duration”, tj. średni ważony okres do przeszacowania oprocentowania, dla aktywów bilansowych utrzymywała się na poziomie 3,6 miesiąca (na koniec grudnia 2013 r. - 3,8 miesiąca), natomiast w przypadku pasywów bilansowych była równa 2,7 miesiąca (na koniec grudnia 2013 r. - 3,3 miesiąca). Duration kapitału netto w portfelu ALM zmniejszyło się z 11,9 miesiąca na koniec 2013 r. do 10,1 miesiąca na koniec czerwca br. Blisko 91% pozycji aktywnych i pasywnych posiadało termin przeszacowania mniejszy niż 6 miesięcy (poprzednio 90%), natomiast blisko 51% aktywów i pasywów przeszacowuje się w ciągu miesiąca (poprzednio 53%).

Ryzyko odsetkowe (mierzone Interest at Risk, IaR) w pierwszym półroczu 2014 r. nieznacznie spadło, osiągając średnio 36,5 mln PLN dla scenariusza wzrostu stóp procentowych o 200 bp i -38,8 mln PLN dla scenariusza spadku stóp o 200 bp, w porównaniu ze średnimi z poprzedniego półrocza, odpowiednio: 37,4 mln PLN i -39,3 mln PLN. Obniżenie wyniku odsetkowego zarówno w II półroczu 2013 r., jak też w I półroczu 2014 r. nastąpiłoby w przypadku realizacji scenariusza spadku stóp.

Połączenie Banku BGŻ i Rabobank Polska, które nastąpiło 18 czerwca 2014 r., w nieznacznym stopniu wpłynęło na profil ryzyka stopy procentowej Banku, dzięki dobrze dopasowanej strukturze terminów przeszacowania aktywów i pasywów d. Rabobank Polska.

Wrażliwości wyniku odsetkowego mierzone IaR (*Interest at Risk*) kształtowały się na koniec I półrocza 2014 r. następująco (w nawiasach porównanie do końca 2013 r.):

- natychmiastowy wzrost stóp procentowych o 50 pb spowodowałby wzrost wyniku odsetkowego Grupy w okresie 1 roku o 22,4 mln PLN (wzrost o 14,1 mln PLN),
- natychmiastowy spadek stóp procentowych o 50 pb spowodowałby spadek wyniku odsetkowego Grupy w okresie 1 roku o 22,6 mln PLN (spadek o 15,6 mln PLN),
- stopniowe podnoszenie stóp procentowych o 200 pb w ciągu 1 roku doprowadziłoby do wzrostu wyniku odsetkowego o 48,6 mln PLN (wzrost o 35,8 mln PLN),
- stopniowe obniżanie stóp procentowych o 200 pb w ciągu 1 roku doprowadziłoby do spadku wyniku odsetkowego o 48,6 mln PLN (spadek o 38,7 mln PLN).

Ekspozycja portfela Money Market była zdominowana przez pozycje w bonach pieniężnych NBP oraz transakcje swap procentowy (OIS i IRS – kształtowanie ekspozycji, zabezpieczenie ryzyka cenowego) i swap walutowy (FX Swap – finansowanie Banku w walutach obcych). Wykorzystanie limitu VaR wyniosło średnio w I półroczu 2014 r. 25%, w porównaniu z 45% w 2013 r. W okresie marzec-kwiecień ekspozycja znacząco wzrosła (ok. 50% limitu VaR) jednak na koniec półrocza powróciła znów do bardzo niskiego poziomu. W ujęciu walutowym największy udział miały ekspozycje w PLN oraz USD, EUR, CHF.

W pierwszym półroczu 2014 r. nie wystąpiły przekroczenia limitów ryzyka stopy procentowej w portfelu ALM, ani przekroczenia limitów ryzyka rynkowego w portfelu Money Market.

Ryzyko rynkowe w księdze handlowej

Działalność handlowa ma charakter uzupełniający, wspierający sprzedaż produktów finansowych klientom korporacyjnym, finansowym niebankowym (bezpośrednio) i detalicznym. Otwierając w tym celu własne pozycje, Bank generuje przychody z tytułu krótkoterminowych zmian parametrów cenowych (kursów walutowych, stóp procentowych, cen papierów dłużnych itp.), przy zachowaniu wielkości ekspozycji w ramach ustalonych limitów ryzyka. Bank nie ma otwartej pozycji na opcjach walutowych oraz towarowych, dlatego ryzyko rynkowe w portfelu transakcji opcyjnych nie występuje.

Podstawowymi miarami ryzyka rynkowego stosowanymi przez Bank w ramach księgi handlowej są:

- wartość zagrożona (VaR – Value-at-Risk) – wskazująca maksymalny akceptowany poziom straty na danej pozycji w normalnych warunkach rynkowych, w określonym horyzoncie czasowym, możliwy do przekroczenia z określonym prawdopodobieństwem; BGŻ S.A. stosuje model parametryczny ze zmodyfikowaną macierzą wariancji-kowariancji i wykładniczym ważeniem obserwacji historycznych, przyjmuje: poziom ufności 99%, okres utrzymania pozycji 1 dzień dla księgi handlowej;
- analizy scenariuszowe i testy warunków skrajnych (Stress Tests) – stanowiące uzupełnienie VaR o zdarzenia spoza statystycznie przewidywalnych zachowań rynku: historyczne kryzysy ekonomiczne i polityczne, scenariusze teoretyczne, analizy typu expected shortfall (oczekiwana wartość straty powyżej przedziału ufności) i max-loss (najwyższa możliwa strata w oparciu o znaną historię zmian czynników rynkowych);
- BpV (basis point value) – wrażliwość ceny na równoległe przesunięcie krzywej rentowności;
- miary nominalne – m.in. wielkość pozycji walutowej w ciągu dnia i na koniec dnia, nominal papierów wartościowych;
- ograniczenia niepieniężne – m.in. dopuszczalne rodzaje instrumentów, walut i par walutowych, maksymalne zapadalności, minimalny rating kredytowy dla nabywanych papierów dłużnych;
- poziom maksymalnie akceptowanych strat – tzw. limity stop-loss – dla różnych przedziałów czasowych (dzień, miesiąc, rok) na poziomie portfeli i podportfeli.

W celu ograniczenia ekspozycji na ryzyko rynkowe decyzjami Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku ustanawiane są limity apetytu na ryzyko IR VaR i FX VaR, limity testów warunków skrajnych, limity wrażliwości BpV i innych miar. Wykorzystanie wszystkich limitów jest monitorowane i kontrolowane w trybie dziennym.

Sytuacja w I półroczu 2014 r.

I półrocze 2014 r. charakteryzowało się niskim wykorzystaniem limitu VaR w portfelu handlowym (27% w porównaniu z 66% w II półroczu 2013 r.), przy czym profil ryzyka kształtowały głównie ekspozycje ryzyka stopy procentowej (portfel IR_TRADING ze średnim wykorzystaniem limitu VaR na poziomie 27%, w porównaniu z 68% w II półroczu 2013 r.). Podwyższona zmienność czynników ryzyka obserwowana w pierwszym kwartale (nasilony odpływ kapitału z rynków wschodzących oraz eskalacja kryzysu na Ukrainie) w ograniczonym stopniu wpłynęła na wartość zagrożoną portfela handlowego, ze względu na niskie pozycje w obligacjach skarbowych (wyłącznie polskie papiery skarbowe). Portfel handlowy był najczęściej eksponowany na scenariusz historyczny upadku funduszu LTCM (1998 r.) oraz obroty krzywych (clockwise). Ryzyko walutowe pozostawało na niskim poziomie (limit VaR portfela FX_TRADING wykorzystany średnio w 24% w I półroczu 2014 r., w porównaniu z 21% w II półroczem 2013 r.), aktywność koncentrowała się na EUR i w mniejszym stopniu na USD, głównie w wyniku działalności klientowskiej, ekspozycja walutowa Grupy przez większość kwartału była znacząco ograniczana na koniec dnia.

W pierwszym półroczu 2014 r. nie wystąpiły przekroczenia limitów ryzyka rynkowego.

Zmiany profilu ryzyka rynkowego w następstwie fuzji Banku BGŻ z Rabobank Polska były nieznaczne i wynikały głównie ze zwiększenia wolumenu papierów dłużnych w portfelu handlowym.

Ryzyko płynności oraz ocena jakości i stabilności źródeł finansowania

Przez całe pierwsze półrocze 2014 r. Bank gromadził w sposób selektywny środki w celu zapewnienia finansowania bieżącej akcji kredytowej. Warto zwrócić uwagę, że najwięcej przyrosły środki o najwyższej stabilności tj. segmentu klienta detalicznego oraz internetowej linii biznesowej BGŻOptima. Z kolei liderami po stronie przyrostu akcji kredytowej były segmenty: klienta detalicznego i Mikroprzedsiębiorstw. Stabilny przyrost fundingu towarzyszący wzrostowi akcji kredytowej zapewniał bezpieczeństwo płynnościowe oraz zachowanie wskaźników ryzyka płynności na bezpiecznym poziomie dalekim od limitów.

Fuzja z Rabobank Polska, która miała miejsce w drugiej połowie czerwca 2014 skutkowała znacznym przyrostem portfela kredytowego odpowiednio zrównoważonego po stronie pasywnej wysokostabilnymi środkami finansowania. W rezultacie wpływ na płynność Banku był neutralny.

Wzrost wysokostabilnych środków finansujących portfel Globalnych Klientów Korporacyjnych w połączeniu ze wzrostem stabilności na CDs-ach oraz utrzymaniem wysokiej stabilności środków detalicznych oraz BGŻOptimy (na poziomie 93,5%) skutkowało podniesieniem stabilności fundingu Banku do poziomu 89,6% na koniec czerwca 2014 (z 89,4% na koniec 2013 r.).

Posiadane środki finansowe pozwalały na terminowe regulowanie wszystkich zobowiązań Banku. Portfel najbardziej płynnych papierów wartościowych utrzymywany był na poziomie zabezpieczającym w pełni ewentualny odpływ środków największych deponentów. Nadwyżka aktywów płynnych ponad minimalny wymagany limit wyniosła na koniec czerwca 2014 r. 572 mln PLN, pomimo, iż minimalny wymagany poziom aktywów płynnych w związku z fuzją BGŻ S.A. z Rabobank Polska został podwyższony o ok. 0,5 mld PLN.

Według stanu na koniec czerwca 2014 roku nadwyżka źródeł finansowania spoza rynku międzybankowego ponad saldo kredytów wyniosła 2,64 mld PLN. Natomiast niedobór stabilnych źródeł finansowania portfela kredytowego w kwocie 507 mln PLN był spowodowany głównie przypadającym na koniec czerwca terminem wymagalności dla części wysokostabilnych depozytów, odnowionych w pierwszych dniach lipca 2014.

10.3. RYZYKO OPERACYJNE

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami Bank definiuje ryzyko operacyjne jako możliwość poniesienia straty lub nieuzasadnionego kosztu, spowodowanych przez niewłaściwe lub zawodne procesy wewnętrzne, ludzi, systemy techniczne lub wpływ czynników zewnętrznych. Do zakresu ryzyka operacyjnego Bank włącza także ryzyko braku zgodności w tym ryzyko prawne.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie strat i kosztów powodowanych przez to ryzyko, zapewnienie najwyższej jakości świadczonych przez Bank usług, a także bezpieczeństwo oraz zgodność działania Banku z przepisami prawa i obowiązującymi standardami.

W I półroczu 2014 r. Bank kontynuował działania ukierunkowane na wzmocnienie infrastruktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, zarówno na poziomie Centrali, jak też w jednostkach sieci, przy zaangażowaniu Stanowisk ds. Ryzyka Operacyjnego w regionach Banku. Ponadto, Bank podejmował działania w obszarze kontroli wewnętrznej ukierunkowane na wzmocnienie procesu reagowania przez Bank na identyfikowane nieefektywności środowiska kontroli.

Bank aktywnie identyfikował zagrożenia oraz zdarzenia z zakresu ryzyka operacyjnego oraz podejmował działania ograniczające to ryzyko, także za pośrednictwem Podkomitetu Ryzyka Operacyjnego, Zgodności oraz Przeciwdziałania Nadużyciom.

10.4. RYZYKO PRAWNE

Sytuacja procesowa w pierwszym półroczu 2014 r. w zakresie roszczeń odszkodowawczych oraz pracowniczych wykazywała stabilność i nie generowała istotnego ryzyka prawnego dla Banku.

Według stanu na 30 czerwca 2014 r. nie wystąpiły postępowania sądowe lub postępowania przed organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności BGŻ S.A., których wartość stanowiła co najmniej 10% kapitałów własnych BGŻ S.A.

11. PERSPEKTYWY ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.

Zgodnie ze swoją strategią, Bank BGŻ jest bankiem uniwersalnym i zarazem bankiem pierwszego wyboru dla firm z sektora rolno-spożywczego, a także dla klientów detalicznych z małych i średnich miast oraz obszarów wiejskich.

Dla klientów BGŻ chce być bankiem otwartym, komunikującym się z nimi w sposób zrozumiały i profesjonalny dzieląc się swoim doświadczeniem i specyficzną wiedzą, traktując ich jako partnerów w biznesie.

W obszarze bankowości uniwersalnej strategia przewiduje ustawiczne wzmacnianie rynkowej pozycji Banku poprzez oferowanie dopasowanych do potrzeb klientów produktów i usług, w tym również poprzez alternatywne kanały dystrybucji.

Bank koncentruje się również na utrzymaniu przewagi konkurencyjnej w sektorze rolno-spożywczym w oparciu o ofertę produktową oraz model obsługi dopasowany do potrzeb tego sektora oraz na dalszym wzroście udziałów w rynku w zakresie obsługi małych i średnich oraz mikro-przedsiębiorstw na rynkach lokalnych.

Jednocześnie BGŻ dąży do zbudowania kompleksowej oferty produktowej dla Globalnych Klientów Korporacyjnych wykorzystując swoje doświadczenia, jak również „know-how” Rabobank Polska.

Bank BGŻ chce być znaczącym bankiem, którego skala i udziały w rynku zapewniają efektywną, samofinansującą się działalność i osiągnięcie trwałych wyników finansowych.

12. ISTOTNE ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ

14.07.2014 Bank został przyjęty przez ACI Polska Stowarzyszenie Rynków Finansowych oraz zatwierdzony przez Radę ds. stawek referencyjnych WIBID i WIBOR do grona uczestników fixingu stawek referencyjnych WIBID i WIBOR.

.....
Józef Wancer
Prezes Zarządu

.....
Gerardus Cornelis Embrechts
Pierwszy Wiceprezes Zarządu

.....
Monika Nachyła
Wiceprezes Zarządu

.....
Magdalena Legęć
Wiceprezes Zarządu

.....
Dariusz Odzioba
Wiceprezes Zarządu

.....
Witold Okarma
Wiceprezes Zarządu

.....
Wojciech Sass
Wiceprezes Zarządu

.....
Andrzej Sieradz
Wiceprezes Zarządu

Warszawa, dnia 8 sierpnia 2014 r.